

MØTEINNKALLING

Formannskap

Dato: 04.12.2019 kl. 09:00
Sted: Kommunestyresalen
Arkivsak: 19/00345
Arkivkode:

Mulige forfall meldes snarest til ordføreren.
Dag.sigurd.brustind@ibestad.kommune.no

SAKSKART			Side
Saker til behandling			
141/19	17/00395-26	Godkjenning for offentlig høring av kommuneplanens samfunnsdel	2
142/19	19/00070-4	Budsjettregulering investering nr. 2/19	5
143/19	19/00407-2	Søknad om stimuleringsmidler - Bengt Simon Dragseth og Benedikte Hole	9
144/19	19/00295-6	Klage på vedtak - Søknad om stimuleringsmidler, Mats Hamnli	11
145/19	19/00030-25	Styrings,- drøftings- og orienteringssaker - Formannskapsmøte 04.12.2019	13

Hamnvik, 29.11.2019

Dag Sigurd Brustind
ordfører

Saker til behandling

141/19 Godkjenning for offentlig høring av kommuneplanens samfunnsdel

Arkivsak-dok. 17/00395-26
Arkivkode. 141
Saksbehandler Roe Jensen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskap	04.12.2019	141/19
2 Kommunestyret		

Forslag til vedtak/innstilling:

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

Kommunestyret godkjenner vedlagte utkast til kommuneplanens samfunnsdel 2020-2032 for offentlig høring.

Vedlegg:

Utkast til lbestad kommunens kommuneplan, samfunnsdelen.

Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel.

Kort beskrivelse av saken

Ibestad kommune har hatt stor framgang i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel i 2019. Planprogrammet ble endelig godkjent i kommunestyret 14. november. Denne behandlingen er den første politiske behandlingen av selve plandokumentet.

Fakta i saken

Planleggingen gjennomføres med hjemmel i Lov om planlegging og byggesaksbehandling. Sitat fra § 11-2.Kommuneplanens samfunnsdel:

«Kommuneplanens samfunnsdel skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Den bør inneholde en beskrivelse og vurdering av alternative strategier for utviklingen i kommunen.

Kommuneplanens samfunnsdel skal være grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen. Den skal gi retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres i kommunal virksomhet og ved medvirkning fra andre offentlige organer og private».

Medvirkningen har omfattet et folkemøte (2018), offentlig høring av planprogrammet (juni-august 2019), samt åpne møter med de fire interessegruppene seniorer, unge voksne, ungdom og næringslivet (uke 24). I tillegg har kommunen hatt et planfaglig møte med Fylkesmannen i Troms og Finnmark (uke 24). Rådmannen har også

presentert planprogrammet og medvirkningen i Regionalt planforum i Troms fylkeskommune (19. september).

Vurdering

Rådmannen er trygg på at medvirkningen i forbindelse med planprogrammet til kommuneplanens samfunnsdel var vellykket. Det er viktig å fortsette den gode medvirkningen, også i forbindelse med selve plandokumentet. Dette av hensyn til lovens bestemmelser, men også for å skape et lokalt og regionalt eieforhold til lbestad kommunes strategiske retningsvalg.

Vedlagte planutkast er utviklet i samsvar med følgende føringer:

- Planen skal bygge på planprogrammet, herunder også FNs bærekraftsmål.
- Planen skal være kortfattet, enkelt og lettlest.
- Planen skal dekke samtlige av kommunens roller, og gi tydelige retningsvalg for videreutvikling av lbestad kommune og samfunnets bærekraft.
- Statlige forventninger og regionale retningslinjer skal ivaretas på en god måte.

Rådmannens vurdering er videre at det vedlagte utkastet til ny samfunnsdel er utformet slik at det kan operasjonaliseres gjennom den årlige behandlingen av økonomiplan og budsjett, slik intensjonen med kommunalt planverk er.

Høringsinstansene er de samme som for planprogrammet. Rådmannen ser ikke behovet for ytterligere åpne møter om samfunnsdelen fordi planutkastet bygger på et planprogram som det i stor grad var enighet om lokalt. Kommunens innbyggere, bedrifter samt lag og foreninger kan alle fremme skriftlige høringsinnspill, på lik linje med offentlige instanser.

Et utkast til en ny samfunnsdel vil normalt generere noen høringsinnspill, slik tilfelle ble for planprogrammet. Rådmannen er forberedt på behandle innspillene umiddelbart etter endt høringsperiode, som er 12. desember 2019 - 31. januar 2020. Intensjonen er at kommunestyret skal kunne fatte et endelig planvedtak i februar 2020, i samsvar med framdriftsplanen i planprogrammet.

Helse og miljø

Ingen konsekvens

Personell

Ingen konsekvens

Økonomi

lbestad kommune har mottatt økonomisk støtte fra Kommunenes sentralforbund for gjennomføring av ledelsesutvikling i forbindelse med planprosessen. Den økonomiske støtten gjelder honorar ved innleie av eksterne ressurser, og må sees i sammenheng med Bedriftskompetanse AS' bistand i planprosessen.

Rådmannens konklusjon

Det vedlagte utkastet til kommuneplanens samfunnsdel bygger på en forsvarlig og grundig planprosess. En offentlig høring av planutkastet, i samsvar med Lov om planlegging og byggesaksbehandling, kan dermed iverksettes.

Vedlegg til sak

2019-11-14 Ibestad
kommune - kommunej

2019-11-18 Ibestad
kommune samfunnsd

SAK 141/19- VI

Ibestad kommune
Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel
2020 – 2032

Utkast for politisk behandling etter endt høring 11. juni – 20. august 2019
Stadfestet ved Kommunestyrets vedtak 14. november 2019.

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	2
Bakgrunn for planarbeidet – innledning.....	3
FNs bærekraftsmål og samfunnsplanlegging i lbestad kommune	4
Statlige forventninger og retningslinjer	6
Regionale retningslinjer og planer	8
Vurdering av «Null-alternativet» i forbindelse med kommunestrukturen	10
Kommunal planstrategi og andre gjeldende planer.....	11
Kunnskapsgrunnlag og fakta.....	12
Kommunal økonomi.....	25
Analyse av FNs 17 bærekraftsmål – relevans for kommuneplanens samfunnsdel	27
Analyse	29
Gjennomgående og sektorovergrepene perspektiver	32
Alternativer for utvikling av overordnede mål og strategier	33
lbestad kommunes visjon, mål og satsingsområder 2020-2032	34
Arealstrategi	36
Utredningsbehov	37
Medvirkning	38
Vedlegg A: Utfyllende om lovgrunnlaget	39
Vedlegg B: Viktige nasjonale og regionale føringer	41

Engenes på Andørja. Foto: Marius Arvesen. Publisert på Wikipedia. Forsidebilde: Kommunesenteret Hamnvik. Dronefoto Robin Lund.

Bakgrunn for planarbeidet – innledning

Ibestad kommune har igangsatt samfunnsplanlegging med hjemmel og pålegg i Lov om planlegging og byggesaksbehandling (PBL). Lovens formål er bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner. En detaljert oversikt over PBLs meste relevante lovbestemmelser er gjengitt i vedlegg A.

Kommuneplanens samfunnsdelen er kommunens overordnede plan og dekker alle kommunens roller; samfunnsutvikling, tjenesteyting, forvaltning, myndighet, arbeidsgiver og eier av infrastruktur. Samfunnsdelen innebærer å lede langsiktig, systematisk og kunnskapsbasert. Planmessig ledelse innebærer helhetstenkning og gjennomgående perspektiver på tvers av sektorer. FNs bærekraftsmål er lagt til grunn for samfunnsdelen.

Arealdelen til kommuneplanen ble påbegynt før samfunnsdelen, og kan forventes ferdig i 2020. Dette dokumentet stadfester kommunens overordnede arealstrategier.

Samfunnsdelen skal utvikles som en overordnet og kortfattet plan. Samfunnsdelen fester blikket tolv år fram i tid og unngår et preg av dagsaktuelle enkeltsaker. Det tar erfaringsvis flere år å snu utfordringer av den størrelsen som Ibestad står overfor. Mer detaljert planlegging kan forventes i arealdelen, underliggende kommunedelplaner og strategier.

Medvirkning har stått sentralt i denne planprosessen. Innspill fra innbyggere, næringslivet og andre myndigheter har hatt stor betydning for innholdet i planprogrammet. Flere av innspillene tas med videre til arbeidet med innholdet i selve planen. Ibestad kommunes intensjon er å gjenta minst en medvirknings- og forankringsrunde når første utkast til selve plandokumentet er ferdig.

Dette planprogrammet danner også grunnlag for kommunens planstrategi som skal legges fram for det nye kommunestyret etter valg 2019.

*Straumen på
Andørja.
Foto: Ibestad
kommunes nettside.*

FNs bærekraftsmål og samfunnsplanlegging i lbestad kommune

FNs BÆREKRAFTSMÅL

FNs bærekraftsmål er utarbeidet med tanke på solidaritet med kommende generasjoner, i tillegg til alle de som lever i dag. Målene er en anerkjennelse av at vi bare har en klode, med en begrenset mengde ressurser, og at det er i vår felles interesse å ta vare på den (www.fn.no). Bærekraftig utvikling defineres som «*utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov*».

Begrepet bærekraftig utvikling ble først brukt i rapporten «Vår felles framtid» fra 1987. Rapporten ble utgitt av Verdenskommisjonen for miljø og utvikling, nedsatt av FNs generalsekretær Javier Pérez de Cuéllar. Kommisjonen ble ledet av Gro Harlem Brundtland, og omtales ofte som Brundtland-kommisjonen. Den skulle løse både fattigdoms- og miljøproblemer, og bidro til å forandre måten vi tenker om miljø- og utviklings spørsmål.

lbestad kommunes tilnærming er at samfunnsdelen skal bidra til å styrke lbestadsamfunnets egen bærekraft og samtidig ivareta og aktualisere en tjenlig global utvikling.

Innen FN deles bærekraftig utvikling i tre; sosiale forhold, miljø og klima og økonomi, omtalt som de tre bunnlinjene (3BL). Alle er relevante for lbestad kommune.

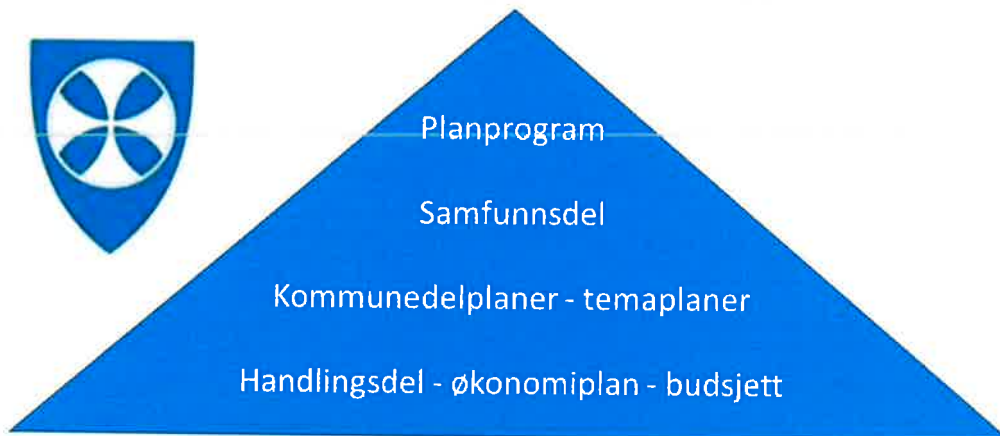
Bærekraftmålene er satt inn i et «globalt-lokalt» planhierarki (neste side) som også sikrer at nasjonale og regionale retningslinjer ivaretas gjennomgående. FNs bærekraftsmål skal tilføre lbestad kommunes samfunnsdel høy relevans og aktualitet uten at dette går på bekostning av annet planinnhold.

Figur: Triple bottom line (3BL) bærekraft.

Tenke globalt – handle lokalt

Regionale og nasjonale retningslinjer

Figur: Bærekraftmålene i en nivå-overgripende, «fra global til lokal» plansammenheng. lbestads modell er inspirert av Nye Asker kommune, men med vår lokale tilføyelse angående regionale og nasjonale planretningslinjer. Å tenke globalt og handle lokalt er mest effektivt når nivåene mellom det globale og det lokale, dvs staten og regionnivået, er inkludert i utredningene og ansvarliggjort på sine roller.

Statlige forventninger og retningslinjer

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019–2023

Vedtatt ved kongelig resolusjon 14. mai 2019

Regjeringens forventninger til regional og kommunal planlegging 2019–2023 gjelder både areal- og samfunnsdelene for kommuneplanen. utfordringene er å skape:

- Et bærekraftig velferdssamfunn.
- Et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og forsvarlig ressursforvaltning.
- Et sosialt bærekraftig samfunn.
- Et trygt samfunn for alle.

Kommunene forventes å legge FNs bærekraftsmål til grunn i planarbeid. Regjeringen vektlegger videre effektive og kunnskapsbasert planprosesser som en tydelig retning for samfunnsutviklingen. I tillegg til bærekraft vektlegger forventningene vekstkraft (næring) og tettsteders alminnelige attraktivitet.

Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning

Retningslinjene ble fastsatt ved kgl.røs. 28. september 2018 med hjemmel i lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) § 6-2. Sitat:

Kommunene, fylkeskommunene og staten skal gjennom planlegging og øvrig myndighets- og virksomhetsutøvelse stimulere til, og bidra til reduksjon av klimagassutslipp, samt økt miljøvennlig energiomlegging. Planleggingen skal også bidra til at samfunnet forberedes på og tilpasses klimaendringene (klimatilpasning).

Konsekvenser og muligheter for samfunnsdelen av kommuneplanen:

- Prioritere arbeidet med utslipp og tilpasning.
- Sikre en mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging i kommunene.
- Bidra til avveining og samordning når utslipp og tilpasning kommer i konflikt med andre hensyn og interesser.
- Vurdere lokale næringsinitiativ innenfor utslipp og tilpasning i samarbeid med regionalt og lokalt næringsliv.
- Engasjement og bevisstgjøring.

Retningslinjene har stor relevans også for kommuneplanens arealdel.

Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging

Målsettingene med retningslinjene er (sitat i kursiv):

Planlegging av arealbruk og transportsystem skal fremme samfunnsøkonomisk effektiv ressursutnyttelse, god trafiksikkerhet og effektiv trafikkavvikling. Planleggingen skal bidra til å utvikle bærekraftige byer og tettsteder, legge til rette for verdiskaping og næringsutvikling, og fremme helse, miljø og livskvalitet.

Utbyggingsmønster og transportsystem bør fremme utvikling av kompakte byer og tettsteder, redusere transportbehovet og legge til rette for klima- og miljøvennlige transportformer. I henhold til klimaforliket er det et mål at veksten i persontransporten i storbyområdene skal tas med kollektivtransport, sykkel og gange.

Planleggingen skal legge til rette for tilstrekkelig boligbygging i områder med press på boligmarkedet, med vekt på gode regionale løsninger på tvers av kommunegrensene.

Relevansen for samfunnsdelen er stor med hensyn på senterutvikling, transport, helse, miljø, boligutvikling, jordvern, universell utforming mm. Retningslinjene påpeker behovet for å samordne samfunnsdelen med regionale planer.

Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen

Viktige nasjonale mål er å (sitat):

a. Sikre et oppvekstmiljø som gir barn og unge trygghet mot fysiske og psykiske skadevirkninger, og som har de fysiske, sosiale og kulturelle kvaliteter som til enhver tid er i samsvar med eksisterende kunnskap om barn og unges behov.

b. Ivareta det offentlige ansvar for å sikre barn og unge de tilbud og muligheter som samlet kan gi den enkelte utfordringer og en meningsfylt oppvekst uansett bosted, sosial og kulturell bakgrunn.

Retningslinjene må følges opp i forbindelse med samfunnsdelen gjennom medvirkning og involvering av kommunens ungdomsråd, kommunale faginstanser med ansvar for barn og unge, samt frivillige organisasjoner.

I konteksten bærekraftige samfunn er det særdeles viktig å opprettholde fokus på unge menneskers behov og muligheter i lokalsamfunnet. Leder seksjon oppvekst er barn og unges representant i plansaker i Ibestad kommune, og sentral i samfunnsplanleggingen. Medvirkningen med de unge selv, samt foreldregenerasjonen, er godt i gang.

Regionale retningslinjer og planer

Troms fylkeskommune, Fylkesplan 2014-2025

Formålet med fylkesplanen er få etablert et felles og omforent grunnlag for den strategiske utviklingen av Troms fylke. Sitat i kursiv:

Gjennom mål og strategier trekker fylkesplanen opp langsiktige utviklingsstrategier, angir prinsipper og legger føringer for prioriteringer av innsats. Fylkesplanen vil ligge til grunn for samarbeid og samvirke mellom sentrale utviklingsaktører i fylket.

Fylkesplanen skal som regional plan, jf. pbl § 8-2, legges til grunn for regionale organers virksomhet og for kommunal og statlig planlegging og virksomhet i regionen (fylket).

Fylkesplanen har, i tillegg til arealpolitiske retningslinjer, fire gjennomgående tema:

- *Nordområdene inklusive næringsstrategier*
- *Kompetanse*
- *Senterstrategi*
- *Folkehelse*

Vedlegg 1 til fylkesplanen, Strategi for næringsutvikling 2018-2025 (SNU) er en viktig ledetråd for næringsutviklingen. SNU definerer regionale fortrinn og potensielle fokusområder og målområder, som igjen kan veilede utviklingen av lokale strategier.

SNU om Stedbunden verdiskaping (ett av fire fokusområder, sitert):

Stedbunden verdiskaping skjer når lokale og regionale ressurser og fortrinn omsettes til nasjonale verdier. Stedbunden verdiskaping skjer gjennom et bredt verdiskapingsperspektiv for næringsutvikling basert på lokale ressurser. Næringsliv er den viktigste faktoren for regioners vekst. Potensialet for vekst gjennom stedbunden verdiskaping gir signaler om attraktivitet og nye muligheter i regionen. Attraktivitet inngår også som en viktig faktor for å utvikle gode og velfungerende kommuner og regioner, og stimulere r til utvikling av næringsliv og arbeidsplasser. Næringslivets sammensetning og egenskaper gjenspeiler regionens kultur og attraktivitet for nytt næringsliv, ny arbeidskraft og regionen evne til å utnytte og videreutvikle ressurser. For å styrke verdiskapingen kreves det tilrettelegging og gode rammebetingelser for næringsliv og befolkning.

Målområdene i SNU:

Opplevelsesnæring, stedsattraktivitet, bioteknologi, blå bioøkonomi, næringsrelaterte miljø-satsinger, mat- og biobaserte næringer, sjømatnæring, næringsrettet stedsutvikling, og infrastruktur.

Ibestad kommune finner det riktig å legge SNU til grunn, som et sentralt element, i arbeidet med Ibestadsamfunnets samfunnsdel og bærekraft.

Regionale interesser i planlegging

Troms fylkeskommune ønsker gjennom tidlig medvirkning i overordnede planprosesser å ivareta regionale interesser i planlegging. Som regional planmyndighet ønsker Troms fylkeskommune å delta aktivt i samarbeid om utarbeidelse av kommuneplaner. Dette gjøres med basis i regional planstrategi, regionale planer, rikspolitiske retningslinjer for utvalgte innsatsområder, samt oppgaver etter friluftsløven og som fagmyndighet for kulturminnevern.

I vedlegg B følger en samleliste over relevante statlige og regionale referansedokumenter som er lagt til grunn for utviklingen av dette planprogrammet, og som må følges opp fram til ferdig samfunnsdel og ved utarbeidelse av arealdelen og andre underliggende delplaner.

Gode grep i Troms (NIVI Rapport 2019:2)

Rapporten Gode grep i Troms ble bestilt av Fylkesmannen i Troms og Finnmark i kjølvannet av kommunereformen. Rapporten er basert på intervjuer med ordførere og rådmenn i 14 kommuner. Den er ikke spesifikk for Ibestad. Det er uansett nyttig å kjenne til andre instansers og myndigheters forståelse av distriktskommuner i Troms (sitat i kursiv):

Basert på kartleggingen blir det pekt på tre underliggende utfordringer i de utvalgte kommunene:

- 1. Negativ demografisk trend med langsiktig stillstand eller fallende folketall, tap av ungdom, flere eldre og en mer kostnadskreven befolkningsprofil.*
- 2. Ensidig og sårbart næringsliv, med behov for flere kompetansearbeidsplasser og bedre tilrettelegging for lokal næringsutvikling.*
- 3. Svakheter i samfunnets grunnleggende infrastruktur, med flere eksempler på flaksehals og mangler som kan være avgjørende for den lokale næringsutvikling*

I tillegg til de underliggende utfordringene, peker informantene på tre andre samfunnsmessige utfordringer:

- 1. Svak politisk påvirkningskraft overfor pågående sentraliseringskrefter*
- 2. Manglende lokal innovasjonskultur*
- 3. Kommuner uten bærekraft i lys av utfordringsbildet*

Rapporten påpeker i tillegg at manglende bærekraft i kommunene dreier seg om tre typer sårbarheter; faglig bærekraft, økonomisk bærekraft og politisk bærekraft. Av relevans for øvrig nevnes videreutvikling av interkommunalt samarbeid.

Fra Sør-Troms regionråd til Hålogalandsrådet

Sør-Troms Regionråd har en strategi for vekst og oppvikling. Hovedelementer er (1) innovasjon og entreprenørskap, (2) kompetanse, (3) UNG, (4) infrastruktur og samferdsel samt (5) trender og fremtidsforskning. Strategien innledes med å referere en samfunnsanalyse fra Byregionprogrammet (sitat):

Befolkningsutviklingen er alarmerende for hele regionen, selv om det var befolkningsoppgang i 2013-14 (dette skyldtes innvandring fra Afrika og Asia). Fødselstallene er for lave til å gi vekst. Eldrebølgen vil kunne føre til en stor omsorgs- og finansiell utfordring. Rekruttering av innbyggere og vekst i sysselsettingen er dermed en hovedutfordring for Sør-Troms.

Strategien er et relevant grunnlagsdokument for kommuneplanens samfunnsdel.

Regionråds-strukturen er i endring. Ibestad kommune har vedtatt å være en del av det nye Hålogalandsrådet fra 1. januar 2020.

Vurdering av «Null-alternativet» i forbindelse med kommunestrukturen

Kommunestyret har vedtatt at kommunen skal videreføres som selvstendig kommune. Rådmannen påpekte i 2016 i sin vurdering at null-alternativet, det vil si ingen sammenslåing med andre kommuner, vil stille oss i en økonomisk og kompetansemessig krevende og usikker situasjon. Interkommunalt samarbeid kan bidra til å løse noen av kompetanseutfordringene, men de økonomiske utfordringene løses ikke derigjennom.

Det er viktig at ny samfunnsdel behandles og vedtas med bærekraftig økonomi og kompetanse for øye, og den effekt disse overordnede utfordringene vil ha på hovedoppgavene tjenesteproduksjon, forvaltning og samfunnsutvikling. Samfunnsdelen må ledsages av en handlingsdel som er uløselig knyttet til den årlige budsjettbehandlingen i kommunen. I praksis; vedtak om nye og kostbare utviklinger vil kreve den samme vurderingen av økonomisk gjennomførbarhet som alle andre budsjettvedtak.

Foto: Marius Arvesen

Fiskefartøyet Nordhavet, tilhørende Arvesen-rederiet på Engenes. Den blå klyngen i utvikling på Engenes omfatter både akvakultur, tradisjonelle fiskerier, visningssteder, kommersielt sportsfiske og reiseliv.

Foto: Marius Arvesen for Norges sildesalgslag i forbindelse med fartøyets dåp i februar 2019.

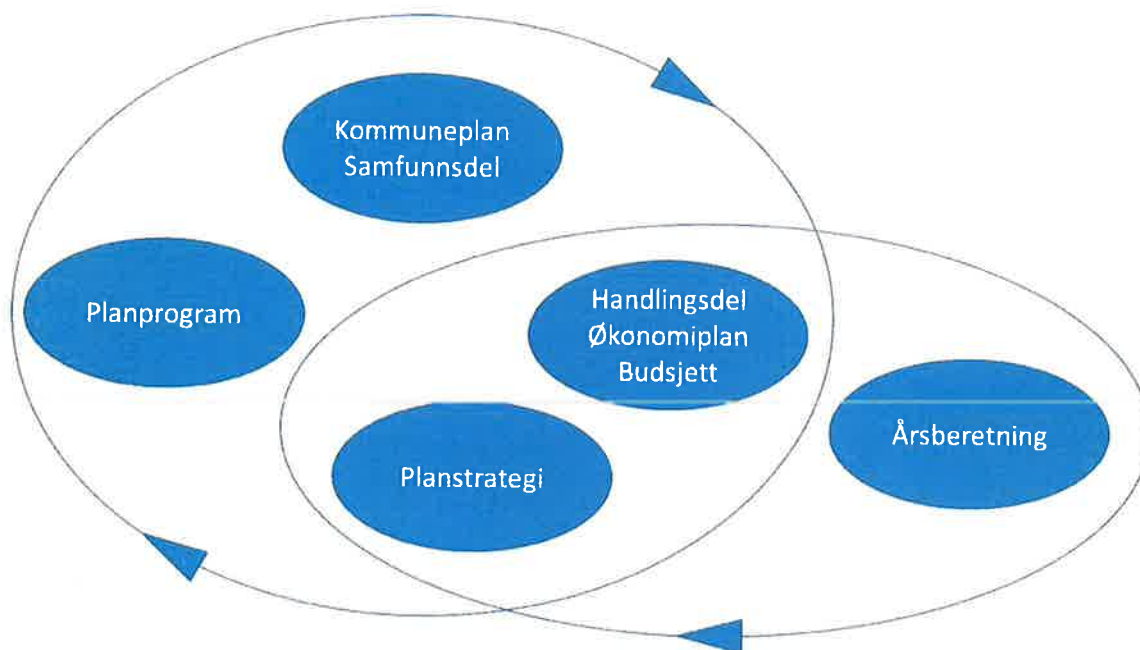
Kommunal planstrategi og andre gjeldende planer

Kommunens planstrategi ble oppdatert gjennom politisk vedtak i desember 2018. Flere viktige planer skal utarbeides eller revideres i 2019 og 2020. Det er derfor viktig å få plass det overordnede planverket, samfunnsdelen og arealdelen til kommuneplanen, så raskt som mulig. Ibestad kommunes planoversikt er tilgjengelig ved henvendelse eller via lenken:

<http://www.ibestad.kommune.no/planer-og-regelverk.149949.no.html>.

Kommuneplanens samfunnsdel er den overordnede planen i det kommunale planhierarkiet. Samfunnsdelen kan i noen grad forventes å ta opp i seg deler av strategier og føringer som finnes i det eksisterende planverket. Gjeldende økonomiplan er også brukt ved utarbeidelsen av dette planprogrammet.

Figuren nedenfor viser utviklingen av kommuneplanens samfunnsdel i en fireårs behandlingssyklus og den årlige budsjett- og økonomiplanprosessen (integreert planlegging).

Ibestad kommune ivaretar krav om handlingsdel gjennom økonomiplanprosessen¹. En oppdatert planstrategi vil bli utarbeidet og forelagt det nye kommunestyret etter Valg 2019. Arbeidet med samfunnsdelen og ny planstrategi er koordinert og bygger på samme kunnskapsgrunnlag.

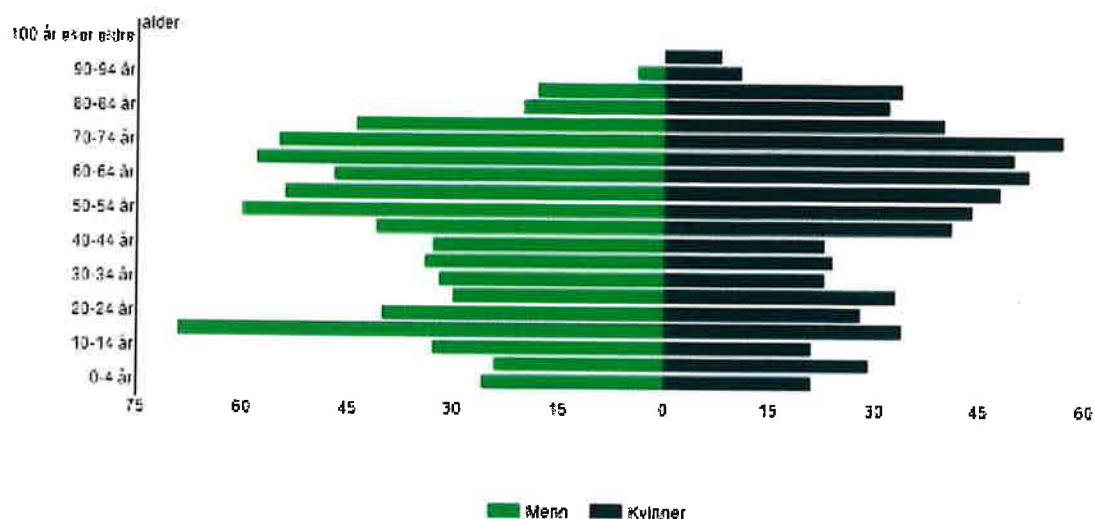
Samfunnsdelen kan forventes oppfulgt av kommunedelplaner og strategidokumenter som foreslås i dette planprogrammet i form av et mål bilde. Det er viktig å prioritere hvilke planer kommunen skal produsere i lys av ressursene som kreves for å gjennomføre planleggingen. Den nye planstrategien (2020) vil derfor avgjøre rekkefølge og tidslinje for utarbeidelse av nytt planverk.

¹ Jf Plan og bygningsloven og ny kommunelov §14.

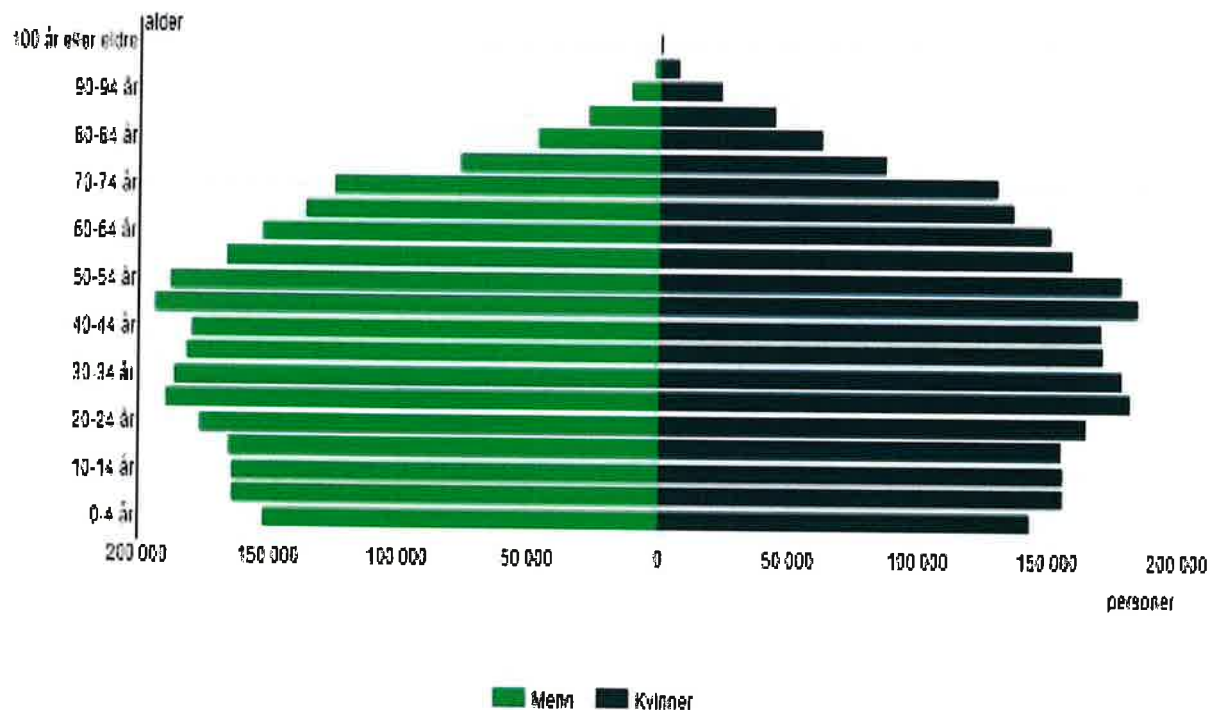
Kunnskapsgrunnlag og fakta

Folketall og aldersfordeling

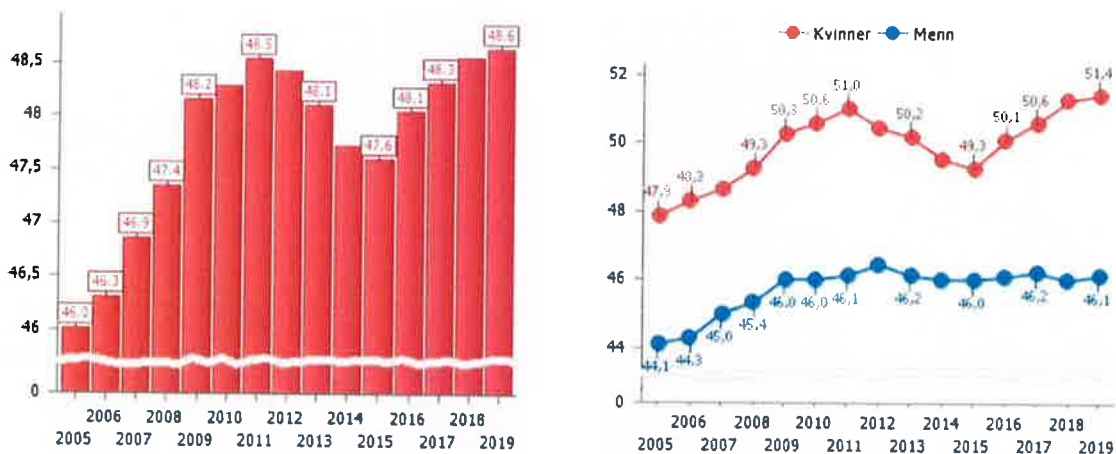
Ved årsskiftet 2018/2019 hadde Ibestad 1375 innbyggere med kjønn- og aldersfordeling som vist nedenfor.

SSBs framskrivinger for befolkningsutviklingen tyder på at folketallet skal fortsette å synke til 1247 innbyggere i år 2030, og videre til 1167 innbyggere i år 2040. Tilflyttingen til kommunen er gledelig nok netto positiv. Det er fødselsunderskudd (antall døde minus antall fødte) som skaper nedgangen i folketallet. At nedgangen gjelder aldersgruppen fra 0-39 år gjør demografien til en særdeles viktig del av bærekraftvurderingene. Snittalderen i befolkningen stiger, og vi blir færre i reproduserende alder. Fødselstallene varierer mellom 14 og 5 de siste 10 årene. Det er også verdt å merke seg at det er færre kvinner enn menn i arbeidsdyktig alder i Ibestad kommune. Figuren nedenfor viser en tilsvarende figur for landet som helhet. Forskjellen er spesielt store hva angår de yngste aldersgruppene.

Gjennomsnittlig alder i lbestad kommune – utvikling 2005 - 2019

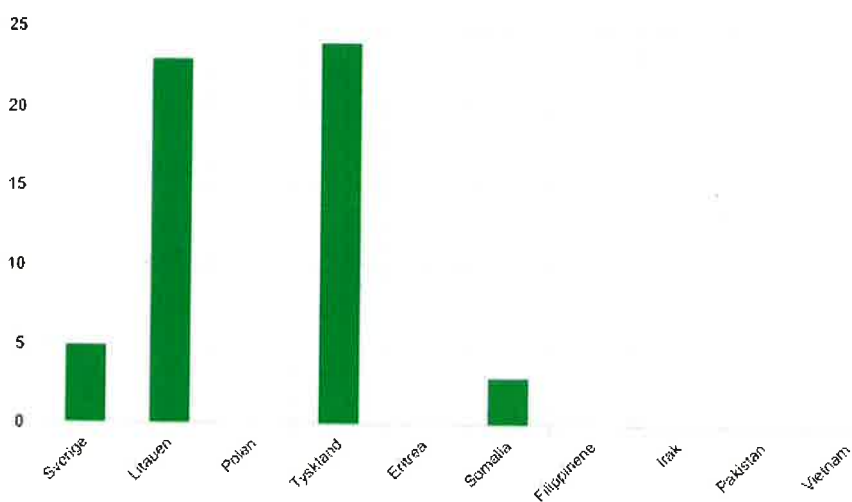
Figurene over fra Kommuneprofilen viser at snittalderen er økende. Landet som helhet er ca 8 år yngre enn lbestad.

Tabellen nedenfor fra SSB bekrefter at aldersfordelingen i lbestad skiller seg ut fra resten av landet som helhet og Troms med hensyn til demografisk utvikling.

Nøkkeltall	Enhet	lbestad	Landet	Troms Romsa
		2018 +	2018 +	2018 +
Innbyggere (antall)	antall	1 375	5 328 212	167 202
Født per 1000 innbyggere (per 1000)	per 1000	5,1	10,3	10,0
Døde per 1000 innbyggere (per 1000)	per 1000	14,5	7,7	7,7
Netto innflytting (antall) ¹	antall	8	13 081	312
Andel skilte og separerte 16-66 år (prosent)	prosent	10,7	10,5	9,5
Andel enslige innbyggere 80 år og over (prosent)	prosent	74,0	62,5	65,5
Registrerte arbeidsledige i prosent av befolkningen i alderen 15-74 år (prosent)	prosent	2,6	1,6	1,1
Andel innvandrerbefolkning (prosent)	prosent	11,1	-	-
Sårløst fruktbarhetsstall (antall)	antall	1,54	1,58	1,54

¹ Sumtall for flytting inn og ut av kommuner vil ikke være direkte sammenlignbare med tall på fylkesnivå fordi fylkestall ikke omfatter flyttinger mellom kommuner innen fylket.

lbestads etniske sammensetning er som følger ifølge SSB:

SSBs statistikker har ikke fanget opp den afghanske gruppen i kommunen. De tyske og litauiske gruppene kan vurderes som en mulighet for videre rekruttering.

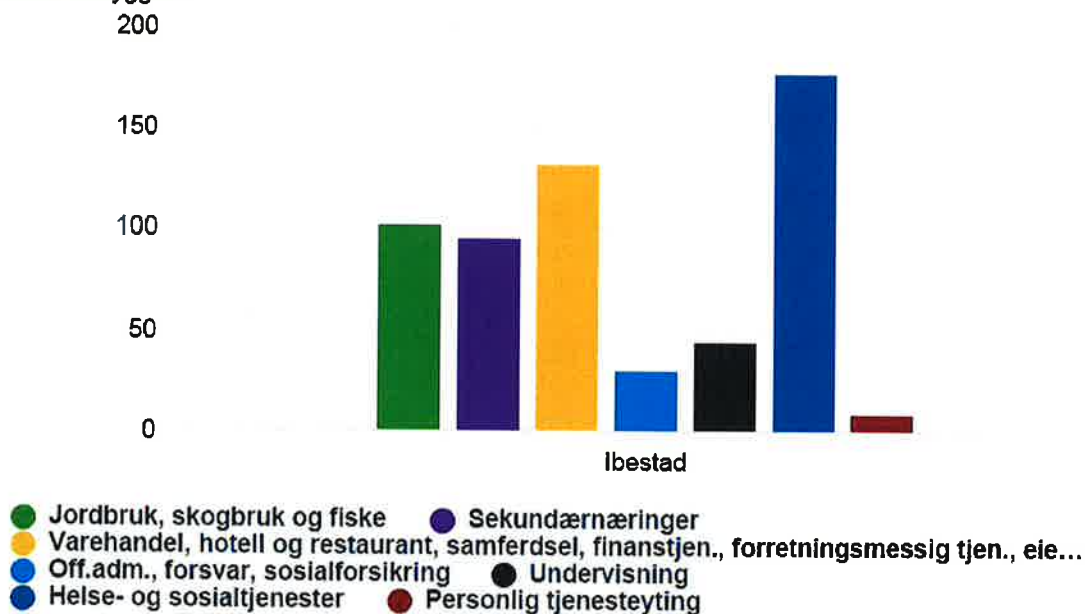
Konsekvensene av den demografiske utvikling mht elevtall ved skolene

Elevtall – historiske og framskrevne			
Skoleår	Ibestad skole	Andørja Montessori	Sum
13/14	114	25	139
14/15	104	42	146
15/16	100	36	136
16/17	103	34	137
17/18	98	28	126
18/19	90	24	114
19/20	84	23	107
20/21	85	24	109
21/22	76	26	102
22/23	70	28	98
23/24	66	28	94
24/25	65	27	92

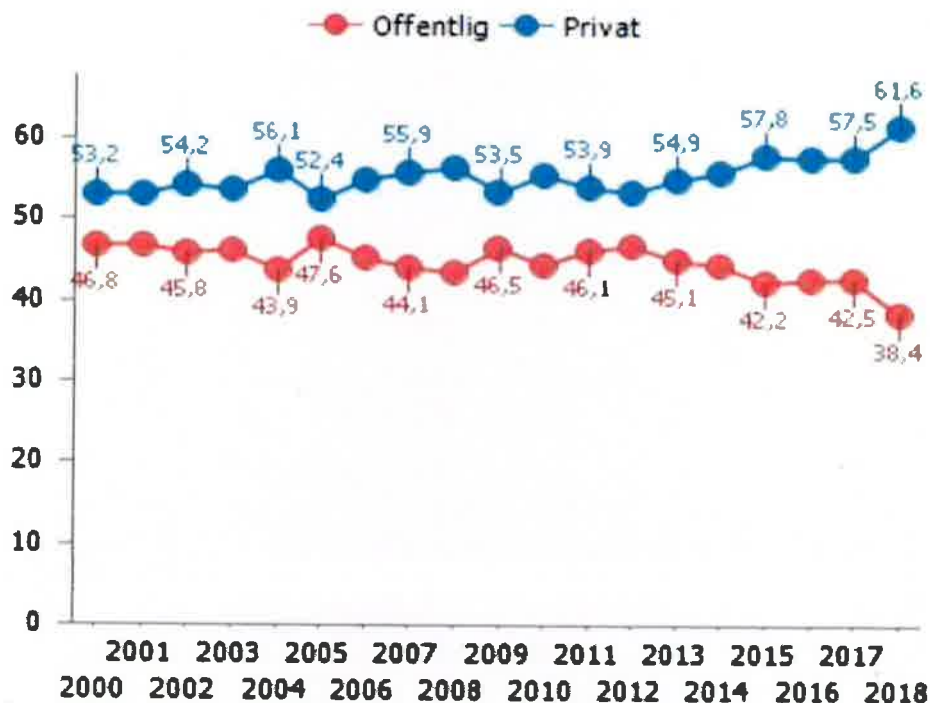
Tabellen viser en signifikant nedgang i antall elever. 1/3 av elevmassen vil ifølge framskrivningen være forsvunnet i løpet av tolvårsperioden 2013-2025. Barn og unge oppvokst i kommunen må også betraktes som kommunens største rekrutteringsgrunnlag til arbeidslivet og de voksne aldersklassene. Elevtallene alene indikerer et tydelig behov for å arbeide helhetlig med rekruttering av innbyggere.

Syssetting – arbeidstakere fordelt på sektorer

Antall innbyggere

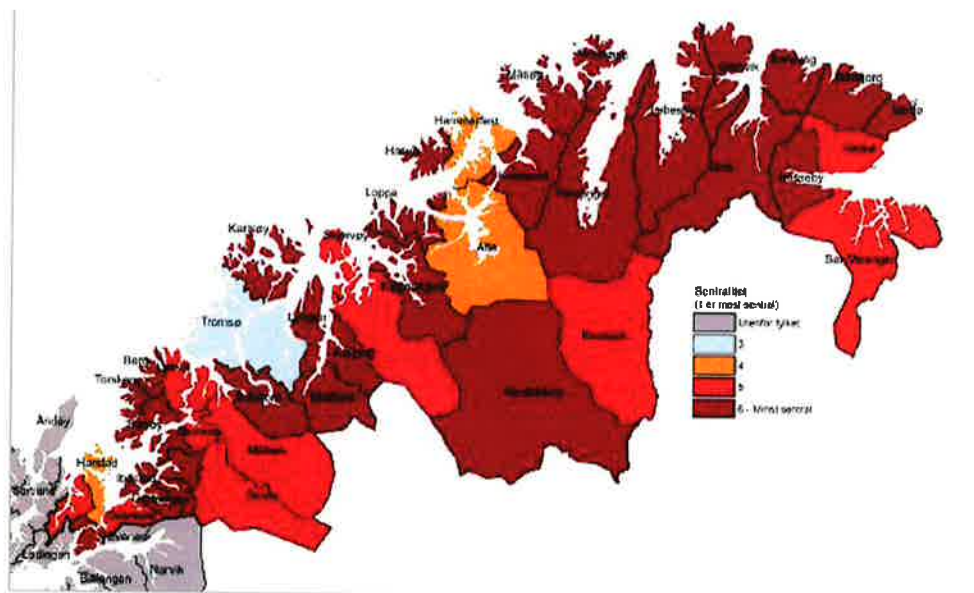
Sammenligner man sysselsettingen i Ibestad i dag med de foregående siste 20 årene ser vi at har det vært et betydningsfullt skifte med en stadig større prosentvis andel i privat sektor (61,6%). Offentlig sektor har sunket fra 46,8 % til 38,4%.

Kilde: Kommuneprofil.

Sentralitetsindeks og bo- og arbeidsmarkedsregion (Kilde: KMD 2018)

Ibestad scorer naturlig nok lavt på sentralitet fordi indcksen er definert i hovedsak i forhold til adgang til arbeidsplasser (SSB). Hovedfunnet mht sentralitet er at kommunen bør prioritere innsatsen med sysselsetting. Utvekslingen av arbeidskraft innenfor bo- og arbeidsmarkedsregionen er begrenset av øy-geografien og avstander.

Geografi og bosetting

- Målt i antall innbyggere er Troms og Finnmark det nest minste fylket etter Nordland. Og som i Nordland utgjør innbyggerne i Troms og Finnmark 4,6 prosent av befolkningen i landet.
- Drøyt 30 prosent av innbyggerne bor i Tromsø (sentralitet 3). Fordelingen på de øvrige sentra-

litetsnivåene er relativt jevn med mellom 22 og 24 prosent. Troms og Finnmark er sammen med Nordland det fylket med den høyeste andelen av befolkningen i de to laveste sentralitetsnivåene (sentralitet 5 og 6) med over 45 prosent.

Kommunal rapport Kommunebarmeteret 2019 (KB2019)

Kommunebarometeret (KB) er en måling som publiseres av Kommunal Rapport hvert år. Barometeret rangerer kommunene etter 151 nøkkeltall, på tvers av 12 ulike sektorer.

Ibestad er på 372. plass i KB2019s totaltabell. Plasseringen innenfor tjenesteområder:

Grunnskole	395. plass
Pleie og omsorg	239. plass
Barnevern	383. plass
Barnehage	267. plass
Helse	94. plass
Sosialtjeneste	59. plass
Kultur	140. plass
Miljø og ressurser	359. plass
Saksbehandling	104. plass
Vann, avløp og renovasjon	9. plass
Økonomi	110. plass
Kostnadsnivå	367. plass

Konsekvensen er at kommunen må først og fremst forsterke fokus på grunnleggende tjenester for barn og unge. Innenfor miljø og ressurser er det særlig bygg-ressurser og avfallssituasjonen som fordrer oppmerksomhet. Økonomi og kostnadsnivå omtales nærmere i eget avsnitt nedenfor.

Trenden over tid for Ibestad i dette barometeret er ujevn. Kommunal rapport framtidbarometer har Ibestad kommune på en 121. plass om fire år.

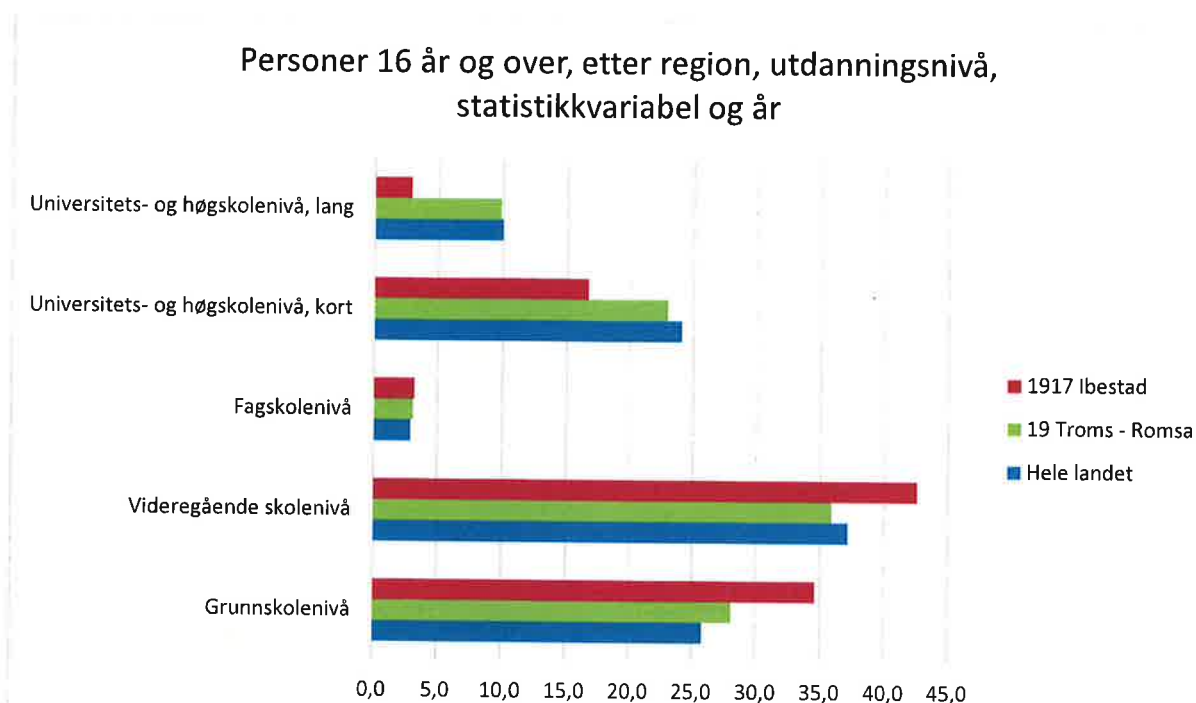
Mer om barometeret her: <https://kb.kommunal-rapport.no/landing>.

NHOs kommune-nm

NHO rangerer kommunene etter attraktivitet og lokal vekstkraft. Ibestad kommune er vurdert og kalkulert til 400. plass basert på følgende:

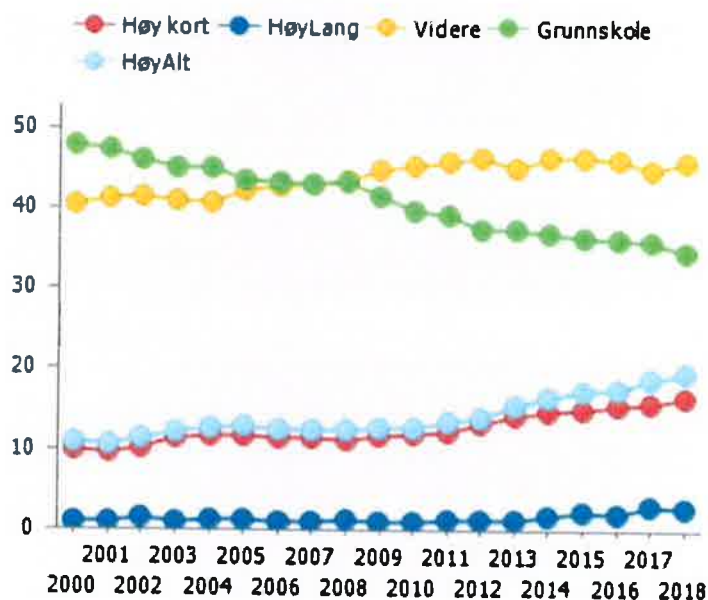
- Næringsliv 369. plass
- Arbeidsmarkedet 348. plass
- Demografi 345. plass
- Kompetanse 372. plass
- Kommunal økonomi 404. plass

Utdanningsnivå – høyeste fullførte utdanningsnivå for personer som er 16 år og over (prosentvis fordeling)

Utdanningsnivået spiller sysselsettingen i kommunen. Det er utfordrende å rekruttere høyt utdannede personer. Andelen høyt utdannede kan dermed forbli lavere enn etterspørselen etter arbeidskraft tilsier. Ibestad har færre personer med universitets- og høgskoleutdanning enn regionen og landet som helhet (SSB).

Utdanningsnivået endrer seg gradvis, men sakte. Figuren nedenfor viser at andelen arbeidstakere med høyere utdanning og VGS stiger sakte men sikkert.

Folkehelsestatus

Ibestad kommunes folkehelseprofil 2019:

Folkehelsebarometer for kommunen

I oversikten nedenfor sammenliknes noen nøkkeltall for kommunen og fylket med landstall. I figuren og tallkolonnene tas det hensyn til at kommuner og fylker kan ha ulik alders- og kjønns sammensetning sammenliknet med landet. Klikk på indikatornavnene for å se utvikling over tid i kommunen. I KommuneHelse statistikkbank, <http://khs.fhi.no> finnes flere indikatorer samt utfyllende informasjon om hver enkelt indikator.

Vær oppmerksom på at også «grønne» verdier kan innebære en folkehelseutfordring for kommunen, fordi landsnivået ikke nødvendigvis representerer et ønsket nivå. Verdiområdet for de ti beste kommunene i landet kan være noe å strekke seg etter.

- Kommunen ligger signifikant bedre an enn landet som helhet
- Kommunen ligger signifikant dårligere an enn landet som helhet
- Kommunen er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Kommunen er signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Ikke testet for statistisk signifikans
- ◆ Verdien for fylket (ikke testet for statistisk signifikans)
- | Verdien for landet som helhet
- Variasjonen mellom kommunene i fylket
- De ti beste kommunene i landet

Tema	Indikator (klikkbare indikatornavn)	Kommune	Fylke	Norge	Enhet (*)	Folkehelsebarometer for Ibestad
Barn og unge	1 Andel barn, 0-17 år	16	20	21	prosent	
	2 Personer som bor alene, 45 år +	30,4	25,8	25,4	prosent	
	3 Andel over 80 år, framskrevet	10	5,2	4,9	prosent	
	4 Vgs eller høyere utdanning, 30-39 år	72	80	81	prosent	
	5 Lavinntekt (hushold.), 0-17 år (ny def.)	6,9	7,6	9,2	prosent	
	6 Inntektsulikhet, P90/P10	2,5	2,6	2,8	-	
	7 Bor trangt, 0-17 år	27	21	19	prosent	
Oppvekst og livsforhold	8 Barn av enslige forsørgere	27	17	15	prosent	
	9 Stønad til livsopphold, 20-29 år	14	8,5	8,5	prosent (a,k)	
	10 Trives på skolen, 10. klasse	85	85	86	prosent (k)	
	11 Blir mobbet, Ungd. 2018	-	8,4	7,6	prosent (a,k)	
	12 Laveste mestringsnivå i lesing, 5. kl.	34	27	24	prosent (k)	
	13 Laveste mestringsnivå i regning, 5. kl.	33	27	23	prosent (k)	
	14 Frafall i videregående skole	23	26	21	prosent (k)	
Miljø, sikkerhet og trykkløst	15 Tror på et trykkløst liv, Ungd. 2018	-	68	72	prosent (a,k)	
	16 Fornøyd m/ lokalmiljø, Ungd. 2018	-	64	70	prosent (a,k)	
	17 Fritidsorganisasjon, Ungd. 2018	-	64	66	prosent (a,k)	
	18 Fornøyd m/ treffsteder, Ungd. 2018	-	35	50	prosent (a,k)	
	19 Ensamhet, Ungd. 2018	-	22	20	prosent (a,k)	
	20 God drikkevannsforsyning (ny def.)	85	94	91	µ uvert	
	21 Forsyningsgrad, drikkevann	103	82	88	prosent	
Kultur og fritid	22 Skader, behandlet i sykehus	15,3	13,4	13,7	per 1000 (a,k)	
	23 Lite fysisk aktive, Ungd. 2018	-	15	14	prosent (a,k)	
	24 Skjermtid over 4 timer, Ungd. 2018	-	36	31	prosent (a,k)	
	25 Røyking, kvinner	18	7,3	6	prosent (a)	
	26 Forventet levealder, menn	75,0	78,8	79,1	år	
	27 Forventet levealder, kvinner	82,6	83,3	83,3	år	
	28 Utd.forskjeller i forventet levealder	-	4,3	5	år	
Helse og sykdom	29 Fornøyd med helse, Ungd. 2018	-	69	71	prosent (a,k)	
	30 Psykiske sympt./lid., 15-29 år	194	165	159	per 1000 (a,k)	
	31 Muskel og skjelett	343	335	319	per 1000 (a,k)	
	32 Overvekt og fedme, 17 år	33	27	23	prosent (k)	
	33 Hjerste- og karsykdom	14,7	18,1	17,7	per 1000 (a,k)	
	34 Antibiotikabruk, resepter	246	297	340	per 1000 (a,k)	

Kan leses i sin helhet (link): <http://khp.fhi.no/PDFVindu.aspx?Nr=1917&sp=1&PDFAAr=2019>

Hovedutfordringer fra Ibestads 2019 folkehelseprofil kommentert mot landsgjennomsnitt:

- Andel i aldersgruppen 30-39 med VGS utdanning eller høyere er signifikant dårligere.
- Unge som bor trangt er signifikant flere.
- Barn av enslige forsørgere er signifikant flere.
- Stønad for livsopphold for aldersgruppen 20-29 er signifikant høyere.
- Drikkevannsforsyning. Ibestad har godt vann – årsak til utslaget i figuren er ikke kjent.
- Kvinners røyking, samt andel gravide som røyker er høyere.
- Menns forventede levealder.
- Muskel og skjelettplager.
- Andel personer i aldersgruppen som har psykiske symptomer og lidelser er høyere.

Implikasjonene for barn og unge må tas spesielt hensyn til i forhold til samfunnets bærekraft. Ibestad kommune har startet prosjektet Bedre tverrfaglig innsats (BTI) som skal identifisere og følge opp utsatte barn og unge.

Senterdannelse

Ibestad kommune har ett, tydelig kommunesenter; Hamnvik med 474 innbyggere (SSB). Hamnvik ligger geografisk sentralt i kommunen og er det største tettstedet på de to øyene. Offentlige funksjoner som kommuneadministrasjon, skole, kulturhus og omsorg er lokalisert dit. Det samme gjelder mye av handelen og servicebedrifter. Hvis man ser Hamnvik i en noe utvidet kontekst men innenfor gangavstand så kan strekningen fra Ibestad Kirke til Breivoll inkluderes. Tettstedet omfatter da nesten halvparten av kommunens befolkning.

Engenes er kommunens næringscenter ved at de største aktørene innenfor marine næringer virker derfra. Kommunens største og viktigste enkeltbedrifter innen havbruk og tradisjonelle fiskerier er på lokale hender, ledet fra Engenes. Engenes har også hurtigbåtanløp og Montessoriskole.

Sørrollnes har spesiell betydning grunnet nærheten til Harstad via fergeforbindelsen.

En stedsanalyse med tilrådninger for videreutvikling av Hamnvik foreligger. Kommunen har arbeidet målbevisst med stedsutvikling og innhentet fylkeskommunale midler til formålet.

Samfunnssikkerhet, kriminalitet, brann og ulykker

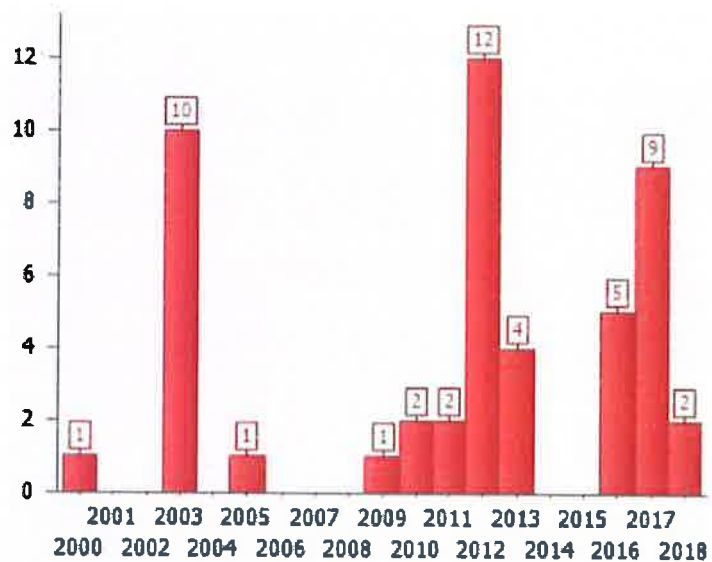
Ibestad kommunes intensjon er at helhetlig ROS-analyse og beredskapsplanverk skal være a jour pr 2019. Kommunen opplever av og til vesentlige kommunikasjonsavbrudd og isolering fordi veier for å forebygge snøskredulykker. Kommunens kriseledelse må følge opp i de tilfeller stengte veger kan medføre at andre beredskapstjenester forhindres.

Kontakten med lokalt politi ansees som god, gjennom politikontakt og et eget arbeidsutvalg. Forebygging av både kriminalitet og ulykker er på dagsordenen i kommunen. Kriminaliteten er jevnt lav, men med en viss vekst med unge gjerningspersoner de siste årene.

Brannvernberedskap er etablert i moderne stasjoner, og i samarbeid med Harstad kommune.

Boliger og boligutvikling

Ibestad har 847 eneboliger (offisiell statistikk, SSB). Statistikken sier ikke noe om andel leiligheter. Tilførselen av nye boliger jf Kommuneprofilen vises nedenfor. Omsetningen av boliger har vært svakt nedadgående de siste femten årene, og utgjør nå ca åtte boliger pr år. Prisnivået er lavt, sammenlignet med landet som helhet. Boligbygging i Ibestad kommune; antall boliger fullført:

Boliger er et viktig utviklingsområde fordi det påvirker husstanders valg av bosted. Uten et godt og velfungerende boligmarked, kan bedrifter erfare uønskede tilleggsutfordringer ved rekruttering av arbeidskraft.

Over 400 eiendommer benyttes til fritidsformål, eventuelt står ubrukte. En betydelig andel av disse har vært helårsboliger.

Ibestad kommune eier Ibestad Eiendom AS. Dette selskapet leier ut ca 64 boligenheter til brukere, ansatte og andre.

Samferdsel

Ibestad kommunes hovedferdselsårer er bilfergeruten mellom Sørrollnes og Harstad, den undersjøiske tunnelen mellom Rolla og Andørja samt fastlandsforbindelsen over bro til Salangen. Hurtigbåten mellom Harstad og Tromsø anløper Engenes. Kommunen er relativt kompakt. De aller fleste innbyggerne når kommunesenteret med en halvtimes kjøring.

Reisetider:	Ferge Sørrollnes – Harstad:	40 minutter
	Hamnvik – Narvik	120 minutter
	Hamnvik – Tromsø	210 minutter
	Hamnvik – Evenes flyplass (via Harstad)	120 minutter
	Hamnvik – Evenes flyplass (via Bjerkvik)	135 minutter
	Hamnvik – Sjøvegan	50 minutter
	Hamnvik – Brøstadbotn	54 minutter
	Hamnvik – Bardufoss	143 minutter

Arbeidsplasser som er lokalisert i Harstad, Salangen og Dyrøy kommuner er innenfor akseptabel dagpendleravstand for enkelte av innbyggerne. Valg av pendlerløsninger varierer sterkt med personlige preferanser. Fylkeskommunen arbeider med planer for en ny tunnel gjennom Seglsten på Andørja.

FV 848 mellom Salangen og Harstad er i variabel forfatning. Det samme gjelder den næringsmessig viktige strekningen (FV 132) mellom Engenes og FV 848. Vegstandarden er en utfordring for både næring og offentlige tjenester. En oppjustering av vegsystemet vil øke lokalsamfunnets attraktivitet betydelig.

Ibestad kommune har oppnådd 95% bredbåndsdekning, og arbeider videre for full dekning.

Digitaliseringsstrategi

Ibestads kommunestyre har vedtatt kommunens første digitaliseringsstrategi, og er dermed i gang med å modernisere tjenestene og måten de skal gjennomføres på.

Høynet digital kompetanse blant de ansatte inngår i målsettingene.

Skolene er godt utrustet for bruk av digitale hjelpemidler i undervisningen. Barnehagene inngår også i strategien.

Mulighetene for å realisere strategien er styrket gjennom kommunens meget gode bredbåndsdekning.

Medvirkning med innbyggerne inngår.

Næringsliv og næringsutvikling

Ibestad har ifølge Proff Forvaltning ca 33 aksjeselskaper med en eller flere ansatte.

Den største enkeltbedriften, Kleiva Fiskefarm, har 58 ansatte. Sysselsettingsstatistikken viser at ca 100 personer er sysselsatt i primærnæringene. Bedriftene i blå sektor på Engenes og ellers har utviklet seg til å ta samfunnsbærende roller i Ibestad. De er aktive innen både akvakultur og tradisjonelle fiskerier. De rekrutterer arbeidskraft lokalt og utgjør en særdeles viktig utviklingsmulighet for kommunen.

Ibestad kommune har 23 aktive gårdsbruk med til sammen 56 melkekyr, 172 andre storfe, 524 melkegeit, og 1429 vinterfora sau. Ca 4500 sau og lam beiter på øyene om sommeren. Ca 5500 dekar jord dyrkes eller brukes som innmarksbeite. 4500 daa er ute av drift men kan

tas i bruk senere. Øyene har også betydelige skogressurser. Ibestad kommune har et uutnyttet potensial for en grønn sektor og kan videreutvikle posisjonen innen det arktiske landbruket. Dette gjelder grønt reiseliv, lokalmatproduksjon, ved, treprodukter, Inn på tunet, kommersielt friluftsliv, bygdeservice og hest. Landbruket med tilhørende markressurser er viktig for landskapsutviklingen, klimautviklingen, befolkningens friluftsliv og lokal kultur. Landbruket innebærer også forpliktelser innen jordvern.

Kommunen har også en viktig gruppe bedrifter og foretak innen eiendom, bygg og anlegg.

Kommunen har egen strategisk næringsrådgiver og et kommunalt utviklingsfond. Formålet med fondet er å bidra til kompetanseheving, omstilling, nyetablering, innovasjon og nyskaping i kommunen. Følgende type prosjekter prioriteres:

- Utviklingsprosjekter.
- Samarbeidsprosjekter.
- Tiltak der målgruppen er kvinner og ungdom.

Næringsprosjekter som innebærer vekst og videreutvikling og har potensiale til å skape nye arbeidsplasser prioriteres også. Grunnlagsdokumentene for fondet er av eldre dato.

Det er ikke etablert en lokal næringsforening. Kommunen sørger for veiledning til etablerere.

Kulturelle og historiske kvaliteter

Ibestad kommune leverer meget godt innen kultur, noe som øker attraktiviteten og kan bygges videre på stedsutviklingssammenheng. Ibestad har gjennom flere store idrettsarrangementer vist at kommunen behersker store arrangementer. I følge Norsk kulturindeks 2017 Resultater for Troms fylke bruker Ibestad kommune mest penger per innbygger på kultur. Ibestad kommune har ett av få kulturhus (6 stk i 2017) i fylket. Kulturhus er en viktig faktor for å ta ut forbedringspotensialet.

En unik naturlekepark på Sørrollnes er et attraktivt tilbud både for befolkningen og tilreisende.

Ibestads historie er tydelig representert med alt fra fornminner fra yngre steinalder til det vakre handelsstedet på Hamnvik. Kulturminner, -miljøer og -landskap er en ressurs for verdiskapning i besøksnæringene, stedsutviklingen og alminnelig attraktivitet. Ibestad deltar i Riksantikvarens KIK-prosjekt (kulturminner i kommunene).

Kommunen har et godt turstinnett som er koblet til flere historiske attraksjoner, som for eksempel de samiske fornminnene på Fjellhøyden. Mulighetene for utendørs rekreasjon og spennende friluftsliv er tilgjengelig året rundt.

Kommunens kvaliteter innen kultur og historie innebærer økt attraktivitet i reiselivssammenheng, og understøtter god folkehelse.

Interkommunalt samarbeid

Ibestads samarbeid med andre kommuner omfatter:

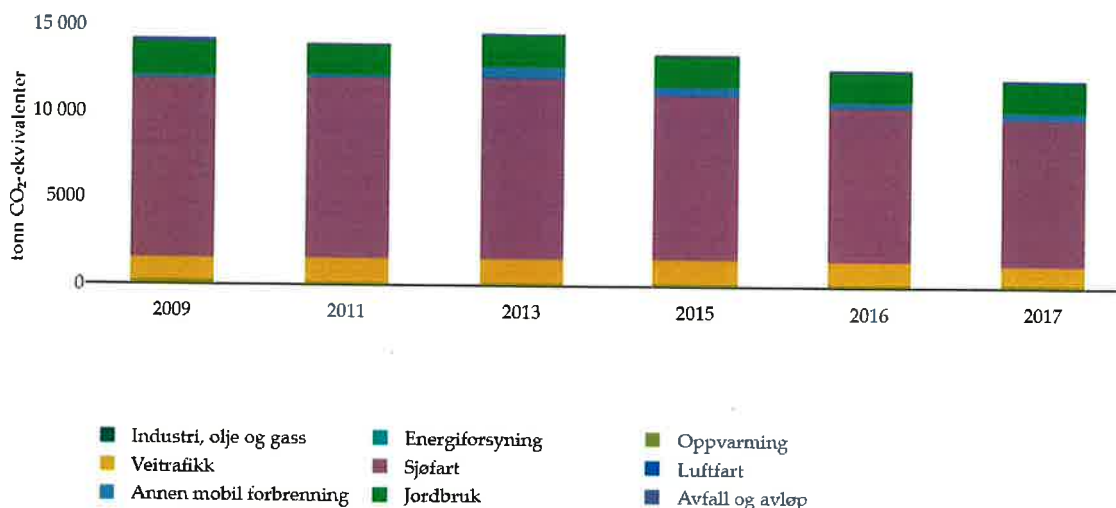
- Interkommunal legevakt og KAD-senger
- Harstad Brann og Redning
- Harstad Havn
- Harstad Krisesenter
- Hålogaland Ressursselskap
- Pedagogisk-psykologisk tjeneste i samarbeid med Harstad kommune.
- Veterinærtjenester, i samarbeid med nabokommuner og Bardu kommune.
- Akuttberedskap innen barnevern, i samarbeid med sju andre kommuner.

Et samarbeid «Astafjordlegen» om kommunelegetjenester er under etablering. Interkommunalt samarbeid er viktig for gjennomføring av tjenester. Det er naturlig å vurdere ytterligere samarbeid i forbindelse med ny samfunnsdel til kommuneplanen.

Det nye Hålogalandsrådet er en betydelig utviklingsmulighet for kommunen.

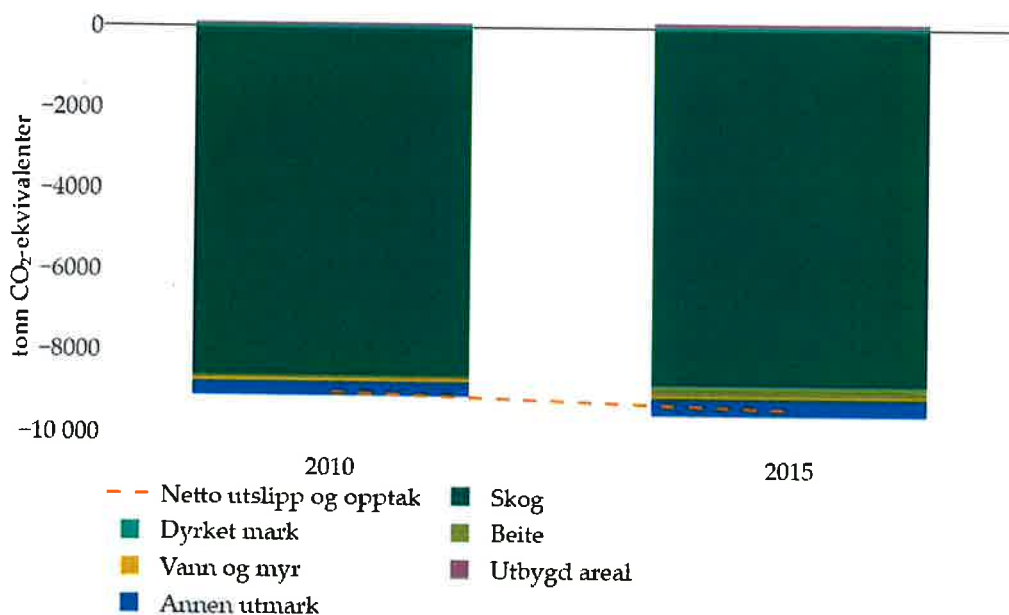
Miljøstatus – klimautslipp

Offisiell statistikk om lbestad kommunes utslipp av klimagasser:

Figur: Utslipp av klimagasser i kommuner og fylker – Ibestad kommune. Søylene viser utslipp av de tre klimagassene karbondioksid (CO₂), metan (CH₄) og lystgass (N₂O) fordelt på ni sektorer i norske kommuner og fylker. Utslipp per innbygger i 2017 (tonn CO₂-ekvivalenter) er 8,6. Dette er, grunnet sjøfarten, høyere enn fylkesgjennomsnittet. Andre vesentlige utslippskilder er landbruket og vegtransport. Sjøfartens største utslippskilder er passasjertrafikk, stykkgodsskip og fiskefartøyer.

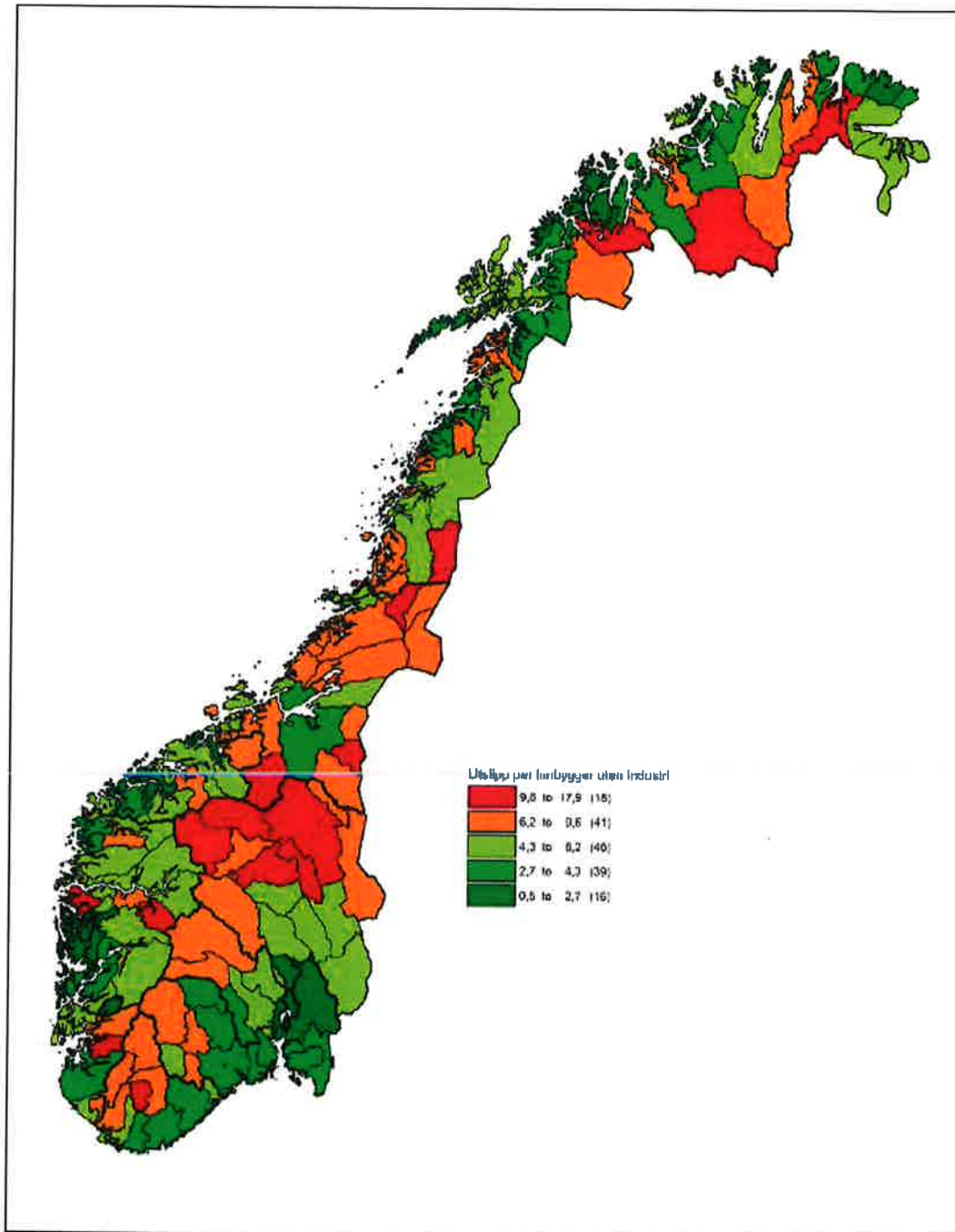
I bærekraftsammenheng er det viktig å fokusere også på faktorer og sider ved lbestadsamfunnet som reduserer effekten av klimagassutslipp. Det er foreløpig sparsomt med analyserbare data angående opptak (binding) av klimagasser, men figuren nedenfor viser at Ibestad opptak er økende. Utviklingen innen skog er den avgjørende forskjellen.

Figur: Ibestad – netto opptak pr hektar av klimagasser (tonn CO₂-ekvivalenter)

Ibestad kommune har de senere årene iverksatt flere klima- og miljøorienterte tiltak, herunder energiøkonomisering i idrettshallen og gatelys. Kommunens nye sykehjem skal bygges som passivhus med bergvarme for oppvarming.

Figur 7.9 Utslipp av klimagasser per innbygger. BA-regioner. 2015.

Kilde: Miljøstatus.no og SSB.

Figuren viser Ibestads utslipp sammenlignet med andre bo- og arbeidsmarkedsregioner. Ibestad er i den nest beste gruppen (2,7 til 4,3 ekvivalenter per innbygger). Den gode statusen skyldes delvis naturgitte forhold. Det er viktig at Ibestad kommune fortsetter å ta et ansvar og videreutvikler innsatsen innen klima som et høyt prioritert satsingsområde på alle nivå (globalt, nasjonalt, regionalt og lokalt).

Kommunal økonomi

I 10-årsperioden fra 2009 til 2018 har lbestad kommune investert til sammen 230 mill. kroner i infrastruktur. I økonomiplanen for perioden 2019 til 2022 er det vedtatt nye investeringer for ytterligere 250 mill. kroner. De største investeringer i økonomiplanperioden er nytt sykehjem/omsorgsboliger, nytt rådhus, ombygging barnehager, rehabilitering av kommunale veier og bygg, kunstgressbane og bredbånd.

Til sammen vil gjennomførte og vedtatte investeringer utgjøre 350.000 kroner pr innbygger. Dette er en enorm investering for en liten kommune som utvilsomt har resultert i at infrastrukturen i kommunen har fått et meget stort løft. Investeringen har medført at kommunen kan tilby innbyggere et bedre tilbud på mange områder. Gode kommunale tjenester vil være viktige for bolyst, og en god infrastruktur vil i stor grad legge til rette for gode kommunale tjenester. Store investeringer har også gitt oppdrag og leveranser til det lokale næringsliv selv om de ikke direkte har vært hovedleverandør.

I tillegg til kommunal infrastrukturinvestering har Troms fylkeskommune investert i fortau i Hamnvik og oppgradering av parseller av veien mellom Hamnvik og Sørrollnes.

Den store investering har imidlertid fått en annen konsekvens og det er at gjelden har økt. Etter årtusenskiftet hadde lbestad kommune en lånegjeld som var av de laveste i fylket. I 2018 har kommunen den 6. høyeste lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter i Troms. Men gjelden er ikke høyere enn at kommunen ligger omtrent på landsgjennomsnittet. Økt gjeld medfører tilsvarende høyere renter og avdrag.

lbestad kommuner har fått en uventet inntekt fra havbruk i form av overføringer fra Grønne konsesjoner og Havbruksfondet. Det er forventet at det kommer flere overføring fra Havbruksfondet i de kommende år uten at dette er tallfestet. Både driftsbudsjettet for 2019 og økonomiplanen for 2020-2022 ble saldert med inntekter fra Havbruksfondet. Uten disse inntekter ville det ikke ha vært mulig med et så offensivt drifts- og investeringsbudsjett. Til sammen er det budsjettet med 24,6 mill. kroner fra Havbruksfondet til drift i perioden 2019-2022. Dette har vært nødvendig for å dekke økte renter og avdrag i samme periode.

Dersom vi ser tilbake på utviklinga i 10-års perioden, er det noen interessante trekke:

- Folketallet har gått gradvis ned noe som har medført lavere rammetilskudd
- Omlegging i inntektssystemet har medført betydelig inntektsnedgang for lbestad kommune
- Fylkesmannens skjønnstilskudd har blitt omlagt fra et rent skjønnsmessig tilskudd til et tilskudd etter nesten utelukkende objektive kriterier noe lbestad har tapt mye på
- Bosetting av enslige mindreårige flyktninger, og asylmottak i to korte perioder, har medført stor merinntekt i driften
 - Denne merinntekt ser ut til gradvis å bli redusert eller i verste fall falle helt bort
- Nedgang i pensjonskostnader
- Moderate lønnsoppgjør
- Rekordlav rente
- Høyere skatteinngang enn budsjettet
- Kommunen har gjennomført betydelige omstillingstiltak

Rådmannen har i årsrapport for 2018 ganske treffende oppsummert utfordringen på kort sikt slik:

Rådmannen vil påpeke at netto resultat fra bosetting av flyktninger er høyere enn det regnskapsmessige overskudd og i tillegg er 766.000 av en bevilgning til planlegging inntektsført og utgjøre en del av overskuddet. Statlig politikk om ikke å bosette flyktninger i mindre kommuner medfører en gradvis nedtrapping av bosettinga. Derfor må kommunen være i forkant med tiltak for å unngå framtidige underskudd. Når folketallet gradvis reduseres, og det ikke er tegn i tiden til at inntektssystemet endres i favør av mindre kommuner, renten er spådd gradvis å øke og det vil bli gjennomført

store investeringer i økonomiplanperioden med tilhørende økte kapitalkostnader, er det mørke skyer på den økonomiske himmel. Det positive er at vi kan vente ytterligere overføringer fra Havbruksfondet, men mye av disse inntekter er allerede disponert.

Rådmannen har i budsjettkommentarene for 2019 oppsummert de demografiske utfordringer slik:

Både prognosen for demografiutvikling – at det blir flere eldre pr yrkesaktiv – og de økonomiske utfordringer, er særdeles bekymringsfullt for kommunens evne å bestå som egen kommune.

Til tross for dystre spådommer har kommunen levert gode driftsresultater de siste 3 år.

Analyse av FNs 17 bærekraftsmål – relevans for kommuneplanens samfunnsdel

De fleste av bærekraftmålene er relevante både for det globale samfunnet og lbestads utfordringer og muligheter. Tabellen nedenfor inneholder eksempler fra lbestad innen utførte tiltak, samt muligheter for utvikling.

Det er viktig å ta hensyn til at det finnes lavinntektsfamilier, og bidra til å gi alle barn og unge best mulig oppvekstvilkår.

God plass til flere innbyggere uansett hvilken verdensdel de kommer fra.

20% av arbeidstakerne er engasjert i primærnæringene.

Landbruk, tradisjonelle fiskerier og akvakultur leverer mat til verden.

Verdens befolkning, og dermed markedet for mat, et vokser.

Matproduksjon er en stor mulighet innen næringsutvikling.

Folk bruker fritiden sin på å høste mat (jakt, fiske, bær, sopp og urter).

Kommunen fokuserer på forebygging. Det er sammenheng mellom unges helse og sosiale ståsted, og utdanning og andre valgt i livet.

«Leve hele livet» implementeres – ny eldreplan er vedtatt.

Infrastruktur for idrett og friluftsliv er på plass.

Det satses med nye metoder og virkemidler innen mental helse.

lbestad har ny 1. – 10. skole.

Sammenhenger lokalt utdanningstilbud og lokale næringsliv.

Barn og unge kan tilføres kunnskap om global og lokal bærekraft.

Livslang læring og samarbeid barnehager-skole-VGS.

Tverrfaglig innsats og inkludering er på dagsordenen i lbestad.

Engasjementet innen klima og miljø blant unge øker.

Newton rom med «blå fokus» (havet) er etablert.

Videreføring av «Ut på havet» for niendeklassinger.

Integrering av tilflyttede, utenlandske elever.

lbestads vannforsyning holder god standard.

Vannforsyningen er viktig for næringslivet og folkehelsen.

lbestad kommune bør sikre vannreserver for framtidig økt etterspørsel til matproduksjon og andre formål.

lbestad kommune tar i bruk nye energikilder, jf bergvarme for nytt sykehjem.

Kommunen har satt av investeringsmidler til å bygge hurtiglader for elbiler.

Nullutslippsbiler betaler mindre for fergen enn biler med fossil drivlinje.

Viktig å satse innen næringene som er etablert og kan bygges videre på.

Skape nye jobber og diversifisere næringslivet.

Videreutvikling av marin og maritim sektor, samt landbruket.

Følge opp muligheter innen mineral, industri, reiseliv og handel.

Videreutvikling av entreprenørnæringen.

Kommunens egen organisasjon, samt tjenesteproduksjon.

Kommunen har vedtatt en digitaliseringsstrategi.

Meget godt i gang med bredbånd og infrastruktur for kultur.

Videreutvikling av Engenes Havn er nært forestående.

Arbeid med FV 848 og FV 132 er særdeles viktig.

Arbeid med tunnelene og nytt næringsareal.

Arbeid med vilkår for sykling og gange i tettstedene.

Av overordnede betydning hele planperioden fordi bærekraft og attraktivitet for bostedsvalg og tilflytting hører sammen.
Boligsituasjonen er en vesentlig hemsko i samfunnsutviklingen.
Stedsutviklingsprosjektet for Hamnvik kan bygges videre på.
Kan lbestad rekruttere flere tyskere og litauere?

Bevisstgjøring blant unge mennesker gjennom barnehager og skoler.
Dialog med forbrukerne om bedringer i forbruksmønster.
Kommunen som eksempel og forbilde i samfunnet.
Rutiner for avfall, deponering og gjenvinning.
Utnytte boligmassen i hele kommunen til helårsbosetting.

Redusere utslipp av klimagasser.
Håndtere virkninger av klimaendringene (klimatilpasning i arealdelen).
Klimavennlige transportløsninger for næringslivet og befolkningen.
Kommunen som forbilde for resten av lbestadsamfunnet.

Livet under vann er selve grunnlaget for lbestads største næring.
Den blå åkeren må brukes på en bærekraftig måte for å gi næringsaktørene gode, langsiktige betingelser.
Næringsaktører er i startgropen med et banebrytende kunnskapsprosjekt om håkjerring, i samarbeid med UiT m fl.
Kommunen samarbeider med andre kommuner om kystsoneplanlegging.
Strandrydding gjennomføres for å redusere forekomsten av plast i sjøen.

Naturmangfold settes på dagsordenen.
Bevissthet om sammenhengen naturmangfold og kulturlandskap.
Utvikle lokalt kunnskapsgrunnlag basert på www.naturbase.no og andre kilder.
Kommunen går foran med gode eksempler som bie-hotell ol.

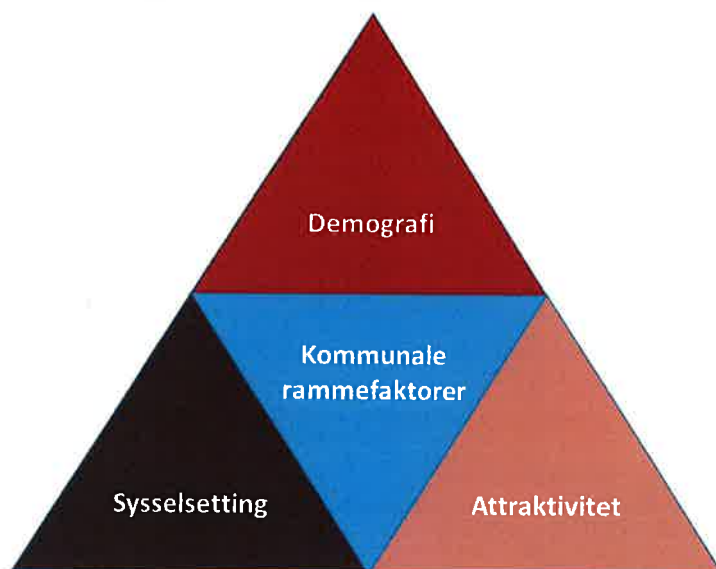
Bevisstgjøring om samarbeid, samhandling og samskaping som virkemiddel i all samfunnsutvikling og innovasjon.
Samarbeid med regionale og statlige myndigheter.
Samarbeid mellom kommune, næringslivet og frivilligheten.
Samarbeid mellom lbestad kommune og andre kommuner/samfunn, herunder det framtidige Hålogalandsrådet.

Bærekraftmålene som er listet nedenfor (nr. 5, 10 og 16), er særdeles viktige men har ikke den samme relevans og aktualitet for lbestad kommune samfunnsdel akkurat nå. Det innebærer ikke at disse målene, og de ønskede samfunnskvalitetene og verdiene de representerer, skal overses.

Analyse

Ibestads ståsted og utfordringer i et langsiktig utviklings- og bærekraftperspektiv
Ibestads langsiktige utfordringer framstilles i figuren nedenfor:

Hovedutfordringen i Ibestadssamfunnet er den rådende demografiske utviklingen. Folketall og befolkningssammensetning er grunnleggende, både for samfunnsutvikling og dimensjonering av tjenestetilbud mellom sektorer. Fraflytting har medført at mange ressurssterke personer har forlatt kommunen, som sitter igjen med færre velutdannede og gründere enn ønskelig er. Bedrifter som ønsker å etablere seg, får færre interessenter og jobbsøkere med riktig kompetanse å velge mellom. Den demografiske utviklingen kan snus ved at både sysselsettingen og den lokale attraktiviteten for bosetting forbedres.

Reduksjonen i folketallet har også truffet boligmarkedet ved at færre bygger nytt. Det igjen kan medføre at nyansatte tvinges til pendling, eller til uønsket leie av bolig. Fraflyttede personer sitter også på en betydelig del av boligmassen i kommunen.

Ibestad er et attraktivt og godt samfunn for de som har valgt å bo og leve der. At yngre personer velger større steder og byer er en konsekvens av utdanningssamfunnet, lokalisering av kompetansejobber og ikke minst en global, rådende urbaniseringstrend.

Kommunens egne rammefaktorer er en del av utfordringsbildet. Rammefaktorene er i denne sammenhengen økonomi, kompetanse og effektivitet. Eksempelvis; kommunen må levere på en viktig utviklingsfaktor som oppvekst, og samtidig ha økonomi til å gjennomføre større næringsutviklingsprosjekter. Ressursene må alltid prioriteres og fordeles mellom alle kommunens oppgaver og roller. Kommunens tjenesteleveranser påvirker attraktivitet for bosetting. Ibestad kommune har fortsatt utfordringer innen budsjettunge sektorer som oppvekst og helse. Disse utfordringene må følges opp i samfunnsdelen.

Det er gjensidige sammenhenger mellom utfordringene i kommunen. Det vil for eksempel være lettere å rekruttere utenfra til nye jobber hvis samfunnet er attraktivt å bo i. Videre kan et attraktivt samfunn med sterke steds- og kulturelle kvaliteter gjøre at en gründer velger å satse nettopp i Ibestad. Et attraktivt samfunn med sterke bokvaliteter kan virke rekrutterende på personer i helt eller delvis stedsuavhengige yrker.

Ibestadssamfunnets sterke sider – fortrinn som kan dras fordel av i utviklingssammenheng:

- Den marine næringsklyngen.
- Entreprenørnæringen.
- Kulturell kapital – kjent som arrangørkommune, moderne kulturhus mm.
- Nærheten til en regionbyen Harstad.
- Kommunen er geografisk kompakt.

- Utbygging og modernisering av grunnleggende infrastruktur.
- Påbegynt arbeid med stedsutvikling.

Faktadelen viser at Ibestad kommune har god status med hensyn til vår tids store bærekraftutfordring; klima- og energiplanlegging og klimatilpasning. Målrettede forbedringer er også i prosess. Dette planområdet bør uansett fortsatt prioriteres høyt.

Syssetting

Syssetting omfatter mer enn lokal næringsutvikling hvis man også tar hensyn til rekruttering og pendling i tillegg til stedlige arbeidsplasser.

Det er empiri for sammenhengen mellom adgang til arbeidsplasser og et lokalsamfunns vekst og bærekraftige utvikling. Denne sammenhengen ansees å påvirke Ibestads bærekraft mer enn andre forhold, og må derfor gis en framtrødende plass i det strategiske målbildet som legges til grunn for samfunnsdelen 2020-2032.

Ibestad kommunes innbyggere kan i noen grad gjøre karrierer utenfor kommunens grenser. Flere framtrødende næringer i framtidens (Nord-)Norge vil ha et betydelig innslag av pendling og sesong; petroleum, akvakultur, tradisjonelle fiskerier, transportnæringene, reiseliv, salg, konsulentvirksomhet, IT etc. En stor del av landets befolkning pendler på en eller annen måte. Dette gjør kommunikasjonene til og fra Ibestad viktige. Samtidig vil enkelte nabokommuner kapitalisere på at deres innbyggere pendler inn til Ibestad.

Attraktivitet

Begrepet attraktivitet benyttes i dette planprogrammet om alle de forhold som kan påvirke enkeltpersoner til å bosette seg i Ibestad kommune, unntatt de forhold som dekkes under begrepet «syssetting». Den viktigste hverdagsinnsatsen for å høyne attraktiviteten er de ca 200 kommunalt ansatte som går på jobb for samfunnet sitt.

Nøkkelforhold i konteksten bærekraft i Ibestad:

- Barn og unges oppvekstsvilkår.
- Stedsutvikling.
- Utdanningstilbud.
- Kommunikasjon (samferdsel), herunder avstander til tilbudene (f eks lufthavn).
- Høyhastighets bredbånd (fiber eller 5G).
- Kultur, friluftsliv og rekreasjon.
- Arenaer og aktiviteter for sosialisering og aktivisering.
- Handelstilbud.
- Boligtilbud og -priser.
- Valgmuligheter, for eksempel valg mellom å bo urbant kontra ruralt.
- Kommunale tjenester generelt, herunder digitalisering.
- Frivilligheten.
- Husstanders totalt kostnadsbilde for å bo og leve (boligkostnader, pendlerkostnader og andre kostnader).

Attraktivitet er personlig betinget. Den enkelte innbygger, og potensielle tilflytter, vil i tillegg til listen ovenfor kunne vektlegge avstand til nærmeste familie, tilhørighet til grupper, helsesituasjon etc.

En kommune kan i varierende grad påvirke forholdene nevnt ovenfor. Kommunikasjon og samferdsel avgjøres i høy grad av andre myndigheter. Det samme med videregående utdanning. Det er uansett mye som kan oppnås, spesielt gjennom samhandling med andre aktører (næringslivet, frivilligheten m fl).

Handelstilbud er en funksjon av marked og folketall, samt netthandelens utvikling. For småsamfunn bidrar netthandelen til å tette gapet mellom bygd og by. Samtidig kan lokale, unike handelstilbud, for eksempel salg av lokalmat, være en betydelig næringsmulighet.

Ibestad kommune må balansere arbeidet med attraktivitet mot hva som er mulig å påvirke, hva som gir resultater og hva økonomien tillater.

Attraktivitet og unge innbyggere

Den uformelle «kontrakten» mellom et lokalsamfunn og de unge som vokser opp der, er betydningsfull og kan beskrives som «tilhørighet», «stolthet» og «takknemlighet». Mange av de som bor i en distriktskommune, har enten vokst opp der eller fått en relasjon til stedet i yngre aldre. Hjemflyttere utgjør en betydelig andel av innflytterne i norske distriktskommuner. Det er grunn til å tro at dette også gjelder Ibestad kommune, og at det verdt å jobbe videre med. Ibestad kommune erfarer, uten at dette har vært undersøkt grundig, at det utenfor kommunens grenser finnes en stor gruppe personer ressurssterke personer, med historisk og/eller familiær tilknytning som vil lokalsamfunnet vel.

Konsekvensene for Ibestad kommune, er at tilretteleggingen for unge mennesker hva angår oppvekst, tilbud og helse kan bli et betydelig virkemiddel i arbeidet med kommunens bærekraft. I denne sammenhengen er det viktig at kommunen evner å prioritere også statistisk sett utsatte grupper av unge innbyggere.

Gjennomgående og sektorovergripende perspektiver

Innledning

Samfunnsdelen skal bygge på et sett med prioriterte, gjennomgående og sektorovergripende perspektiver. Kommunens metode for å sikre at perspektivene ivaretas på en helhetlig måte, er så sørge for de vurderes for alt nytt planverk, alle politiske enkeltsaker, infrastrukturutvikling og anskaffelser. Perspektivene skal behandles i årlig budsjett og årsberetning. Perspektivene kan også bli temaplaner i en framtidig planstruktur.

Godt å bo i hele lbestad

Høy trivsel blant folk flest er ett av lbestad kommunes fortrinn. Trivsel underbygger bolysten og folks avgjørelser om å bli boende eller flytte til lbestad kommune. lbestad kommune skal arbeide bredt for å styrke trivselen. Folks trivsel er individuelt betinget, og kan ha sin opprinnelse i svært forskjellige kvaliteter. Dette forsterker behovet for gjennomgående innsats på tvers av sektorer.

Oppvekst for framtiden

Unge mennesker er kommunens framtid. Unges levekår, livskvalitet og muligheter påvirkes av en rekke faktorer. lbestad kommune skal arbeide for at de unge får mer av «det lille ekstra», som for eksempel naturparken på Sørrollnes representerer. Gode fritidsaktiviteter i frivillig regi, nært forhold til sjøen og naturen på land, sommerjobber samt sosiale møtesteder er eksempler på tiltak som kan bygge en god relasjon mellom de unge og lokalsamfunnet. Transportløsninger skal sikre bred deltakelse i aktiviteter. En iboende del av innsatsen for de unge lbestadværingene, er tilrettelegging også for foreldre og foresatte.

Klima, naturmangfold og miljø

Klima, naturmangfold og miljø har en tydelig sektorovergripende dimensjon. Innsats på dette området krever kunnskap og tiltak i stor bredde innenfor en kommunes politisk struktur, organisasjon, næringsliv m fl. Det er i tillegg ofte nødvendig å samarbeide med regionale og statlige sektormyndigheter. Nær sagt alle bransjer og sektorer kan skape et bidrag, alene eller i samhandling med andre.

Folkehelse

lbestad kommune utarbeider p.t. (høst 2019) med den lovpålagte oversikten over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i kommunen. Den ferdige oversikten vil utgjøre et kunnskapsbasert grunnlag for innsatsen for folkehelsen. Inntil videre ligger FHI-oversikten i planprogrammets kunnskapsgrunnlag til grunn. FHI-oversikten viser at lbestads utfordringer er betydelige. lbestads ståsted tilsier at unge mennesker må prioriteres også på dette området. Forskning viser at det er sammenhenger mellom utdanning, folkehelse, levekår og livsomstendigheter. En frisk og arbeidsfør befolkning er positivt for rekruttering til arbeidslivet.

Universell utforming (UU)

Kommunen skal sikre at lovfestede krav og en ønsket utvikling med hensyn til UU er ivaretatt. UU må forventes å få økende oppmerksomhet ved at en større andel av befolkningen oppnår høy alder. Adgang til bygninger, arrangementer, samferdsel og det digitale rom skal arbeides med systematisk, og i samråd med Rådet for personer med funksjonsnedsettelse og Eldrerådet.

Samfunnssikkerhet og beredskap

lbestad kommune er i gang med å modernisere eget opplegg for kommunal beredskap i samsvar med gjeldende lov og forskrift. Klimatilpasning er et hovedtema i arbeidet. Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse med tilhørende planverk kan ikke forventes å foreligge før samfunnsdelen

Alternativer for utvikling av overordnede mål og strategier

Ibestad kommune har pr 2019 ingen vedtatte overordnede, helhetlige planer og strategier for den langsiktige samfunnsutviklingen. To alternativer for samfunnsdelen til kommuneplanen er:

- Alternativ 1 - Fortsatt satsing på gode tjenester, infrastruktur og utvikling: Dette alternativet oppsummerer drift og utvikling fram til dags dato. Langsiktig utvikling har vært ivare tatt gjennom budsjettvedtak, økonomiplaner og enkeltsaker forelagt kommunens politiske myndigheter, i tillegg til arealdelen til kommuneplanen. Tjenesteutvikling og infrastruktur har vært et gjennomgående tema. Kommunen moderniseres gradvis, og har oppnådd nasjonal oppmerksomhet gjennom store arrangementer (TDA). Ibestad kommune har lyktes med å skape et attraktivt samfunn *for de som bor der*. Kommunen har ikke oppnådd balanse i demografien og erfarer nedgang i folketall og demografisk ubalanse. Sysselsettingen og attraktiviteten har ikke vært høy nok til å kompensere for urbanisering og andre trender som påvirker enkeltpersoners valg av bosted. Kommunens økonomi lider under dette – evnen til å snu forvitres gradvis.
- Alternativ 2 - Prioritering av langsiktig bærekraft: Dette alternativet skal bidra til å bevege fokus og ressurser fra saker som har størst relevans på kort- og mellomlang sikt, til saker som fremmer vekst og demografisk balanse på lang sikt. Den langsiktige satsingen for samfunnet skal samordnes med regionalt, nasjonalt og globalt ønskede utviklingstrekk ved å sette overordnede samfunnsutfordringer på dagsordenen lokalt. Demografien skal styrkes gjennom økt innsats innen næring og lokal attraktivitet. Boligmarkedets betydning for samfunnsutviklingen og tilflytting fra andre deler av Norge og Europa skal arbeides med som utviklingsmuligheter.

Alternativ 2 anbefales med følgende presisering:

- Alternativene skiller seg fra hverandre først og fremst innen næringsutvikling og en forsterket ivaretagelse av de unge i kommunen.
- Kommunale tjenester må gjennomføres og leveres som før, og i noen grad videreutvikles og justeres. Alminnelig levekår i Ibestad er et forbedringsområde hva angår oppvekst og helse.
- Arbeidet med å fornye infrastrukturen i kommunen videreføres.
- Samarbeidsmuligheter får en større plass i utredninger og utviklingstiltak.

Ibestad kommunes visjon, mål og satsingsområder 2020-2032

Ibestads visjon inspirerer arbeidet med kommunens og det globale samfunnets bærekraft. Samfunnsdelen utvikles i samsvar med følgende visjon og tre hovedmål som vist i figuren nedenfor:

Ibestad kommune – hvor alt er mulig

Kommuneplanens samfunnsdel skal ha med følgende SEKS satsingsområder:

Satsingsområde næringsutvikling og økt sysselsetting

Satsingsområde unge mennesker og familier

Satsingsområde helse og omsorg

Satsingsområde attraktive tettsteder

Satsingsområde klima, naturmangfold og miljø

Satsingsområde samarbeid

Ny struktur for overordnede planer, kommunedelplaner, strategier og temaplaner:

Ibestads tilnærming til arbeidet med den samlede planstrukturen er at samtlige dokumenter skal utvikles med tverrfaglig helhet for øye. Fagsjefenes evne til å bidra på tvers av planstrukturen, er en viktig suksessfaktor.

Rullering av planverket fastsettes i kommunal planstrategi.

Arealstrategi

Ibestad kommune er i gang med ny arealdel til kommuneplanen. Innmarkdelen er vedtatt mens utmarkdelen gjenstår. I forbindelse med utarbeidelse av innmarkdelen vedtok kommunen en overordnet strategi og hovedproblemstillinger for arealbruken. Prinsipper for langsiktig arealutvikling, som bygger på gjeldende kommuneplanens arealdel pkt 4.2, statlige og regionale retningslinjer samt kommunens egne analyser i forbindelse med kommuneplanens samfunnsdel:

- Den blå klyngen i Ibestad kommune skal ha gode rammebetingelser for videreutvikling skape nye arbeidsplasser og økt bosetting lokalt. Ibestad kommune skal balansere vern av både land- og sjøarealer og næring på en kunnskapsbasert måte. Sjøarealene skal fortsatt ivaretas i Kystsoneplan Midt- og Sør-Troms.
- Arealdelen skal legge til rette for industri i hovedsak innenfor allerede etablerte områder, eventuelt ved utvidelse av disse.
- Arealplanen skal sikre muligheten for at kommunens mineralressurser kan medføre verdiskaping, arbeidsplasser og kortreiste ressurser til bygg- og anleggsnæringen. Områder med mulige utvinnbare mineraler og råstoff skal sikres, herunder også miljø- og klimavennlig uttransport av ressursene.
- Arealbruken skal understøtte landbruksutviklingen i kommunen. Jordvernet skal gjennomføres slik at strategiske reserver for landbruk og matproduksjon opprettholdes. Skogressursene skal bevares til fordel for klimautvikling, trevirke og fyringsved, veid opp mot andre interesser. Arbeidsplasser, næringsutvikling og mulighetene i grønn sektor skal veie tungt. Kjerneområder for landbruk, matproduksjon og kulturlandskapet, ansees som viktige å bevare.
- Ibestads havner skal opprettholdes eller videreutvikles til fordel for næring, befolkning og besøk (reiseliv og fritidsopphold). Aktiviteter og infrastruktur, herunder også naust og fritidsboliger (rorbuer, sjøbuer) skal konsentreres til eksisterende havner og tilstøtende landområder. Næring, havner og veger skal knyttes sammen på en funksjonell og hensiktsmessig måte.
- God lokal samferdsel skal sikres gjennom at areal sikres for videreutvikling av fylkesveiene FV 848, FV 131 og FV 132. Trafikksikkerhet, trafikkavvikling og miljøet langs vegnettet skal vektlegges. Gange, transportsyklisme og kollektivtransport skal fremmes gjennom trafikksikre løsninger for en størst mulig del av befolkningen.
- Arealdelen skal åpne for nye boligtyper som kan bidra til å re-etablere et velfungerende boligmarked, herunder småhus, mikrohus og lignende konsepter.
- Arealdelen skal legge til rette for bevaring av kulturlandskap, naturmangfoldet og friluftsliv, herunder også grunnlag for naturbasert reiseliv. Adgangen til mark og friluftsliv skal sees i sammenheng med befolkningsentra, slik at aktivitet kan gjennomføres med minst mulig kjøring. For turmål, reisemål og aktiviteter der bilbruk er uunngåelig, skal areal for parkeringsmuligheter sikres.
- Fritidsbebyggelse er viktig for Ibestad kommune. Eiere og brukere av fritidsboliger bidrar til økt handel og opprettholdelse av fergeforbindelsen. Nye felt for fritidsboliger kan redusere presset på helårsboliger i fritidsmarkedet, og tillates når andre mer presserende hensyn ikke taler imot. Fritidsboliger ønskes primært etablert i felt med tilhørende infrastruktur (vei, vann, avløp, el og bredbånd). Ny spredt fritidsbebyggelse tas stilling til som enkeltsaker veid opp mot andre interesser.
- Klimatilpasning, naturmangfold, miljø, samfunnssikkerhet, folkehelse og universell utforming vektlegges.

Utredningsbehov

Utredninger gjennomføres delvis som grunnlag til samfunnsdelen, og delvis som en del av arbeidet med kommunedelplaner, temaplaner og strategier. Arbeidet med planprogrammet har i betydelig grad tilført kommunen den kunnskapen og informasjonen som må til å velge og formulere de overordnede føringene som forventes gitt i samfunnsdelen. Ibestad kommune kommer til å utnytte statlige og regionale retningslinjer samt innspillene til planprogramutkastet til å komplettere egne analyser av ståsted, utviklingspotensial og alternative retningsvalg.

Næringsutvikling

Ibestad kommune vil innlede utredninger om:

- Hvordan kan kommunen bli enda mer næringsvennlig?
- Hvordan kan næringslivet videreutvikles med basis i eksisterende fortrinn, kunnskap og infrastruktur?
- Mekanismer og verktøy for samskaping, innovasjon og entreprenørskap?
- Kan vi lære av eksempler fra andre kommuner?
- Kan vi kombinere næringsutvikling med økte steds kvaliteter?
- Regionalt næringssamarbeid.
- Næringsmuligheter innenfor det grønne skiftet?

Ibestad kommunes undersøkelser om mulig framtidig gruvedrift pågår, og vil følge eget program uavhengig av samfunnsdelen. Mineraler er en høyt prioritert næringsmulighet.

Bærekraft i global sammenheng – klima, naturmangfold og miljø

Behovet gjelder tiltak for å styrke kommunens bidrag til å nå FNs bærekraftsmål, med høyest prioritet til klimautviklingen. Klimaregnskap, klimatilpasningsmuligheter, artsdatabaser (herunder den statlige artsdatabanken), forurensningsstatus og ikke minst erfaringsrapporter fra andre etater og kommuner inngår her.

Samfunnsdelen vil gi overordnet politikk. Utredningsbehovene oppstår ved utarbeidelse av ny kommunedelplan for klima, naturmangfold - og energi. Samfunnsdelen vil stadfeste behovet for ytterligere kunnskap på dette sentrale fagområdet.

Ibestad kommune vil undersøke landbruket og skogens rolle i klimautviklingen, i tillegg til kommunens egen virksomhet.

Stedsutvikling og attraktivitet for bosetting, bedrifter og besøk

Hvilke nøkkelfaktorer innen stedsutvikling kan kommunen arbeide videre med, innenfor dagens økonomiske rammer.

Boligsituasjonen og boligmarkedets betydning for rekruttering, attraktivitet og stedsutvikling. Hvilke undersøkelser kan kommunen gjennomføre i samarbeid med boligbransjen og frivilligheten, jf miniundersøkelsen blant seniorer 11. juni 2019 om egenskaper ved bosted og boliger.

Hvordan kan kommune utnytte det verdifulle grunnlaget fra stedsutviklingsprosjektet?

Kan Ibestad kommune sikre fergedriften og lokale markeder ved å etablere flere fritidsboliger?

Medvirkning

Arbeidet med samfunnsdelen har omfattet et folkemøte med kafedialog (2018). Innspillene fra kafedialogen har påvirket overordnede mål og strategier for samfunnets fortsatte utvikling.

Juni 2019 arrangerte kommunen en omfattende serie med innspillmøter om planprogrammets innhold med seniorer, voksne, næringslivet og ungdom. I samme uke gjennomførte kommunen et planfaglig møte med Fylkesmannen i Troms og Finnmark. Det ble også gjennomført et par provisoriske undersøkelser om boliger for seniorer og yrkesvalg for unge innbyggere. Engasjementet var meget stort, og resulterte i over 200 uttrykte enkeltinnspill fra innbyggere og bedriftseiere.

Den formelle høringsprosessen om planprogrammet i juni – august 2019 resulterte i åtte innspill med endringsforslag fra statlige, regionale og lokale myndigheter. Disse har i stor grad påvirket planprogrammet.

Alle innspillene ovenfor blir med videre også til detaljutformingen av samfunnsdelen.

Framdriftsplan og aktiviteter:

Måned 2019 - 2020	04 19	05 19	06 19	07 19	08 19	09 19	10 19	11 19	12 19	01 20	02 20
Aktivitet											
Forslag til planprogram	30.										
Administrativ behandling		7. 9.									
Behandle planprogram politisk		23. FS	6. KS								
Offentlig høring av planprogram			6. -		20.						
Innspillmøter m/ interessegrupper og Fylkesmannen. Se merknad nedenfor.			11. - 13.								
Behandle innspill					20.	1.					
Vedta program						26. FS	31. KS				
Utredninger og planutvikling						x	x				
Utarbeide planforslag								1. 5.			
Innspillmøter								5. 15.			
Politisk behandling planforslag								28. FS	11. KS		
Offentlig høring av planforslag									12.	31.	
Behandle innspill											3. 7.
Politisk planvedtak	Iht møteplan for 2020.										

Merknad: 11. – 13. juni: Interessegruppene er (1) næringslivet, (2) unge, (3) voksne samt (4) seniorer.

Vedlegg A: Utfyllende om lovgrunnlaget

Utdrag fra fellesbestemmelsene i PBL

Planlegging etter loven skal bidra til å samordne statlige, regionale og kommunale oppgaver og gi grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser.

Planlegging og vedtak skal sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter. Det skal legges vekt på langsiktige løsninger, og konsekvenser for miljø og samfunn skal beskrives.

Prinsippet om universell utforming skal ivaretas i planleggingen og kravene til det enkelte byggetiltak. Det samme gjelder hensynet til barn og unges oppvekstvilkår og estetisk utforming av omgivelsene.

Utdrag fra PBLs innledende bestemmelser

Oppgaver og hensyn i planlegging etter loven. Innenfor rammen av § 1-1 skal planer etter denne lov:

- a) sette mål for den fysiske, miljømessige, økonomiske, sosiale og kulturelle utviklingen i kommuner og regioner, avklare samfunnmessige behov og oppgaver, og angi hvordan oppgavene kan løses*
- b) sikre jordressursene, kvaliteter i landskapet og vern av verdifulle landskap og kulturmiljøer*
- c) sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv*
- d) legge til rette for verdiskaping og næringsutvikling*
- e) legge til rette for god forming av bygde omgivelser, gode bomiljøer og gode oppvekst- og levekår i alle deler av landet*
- f) fremme befolkningens helse og motvirke sosiale helseforskjeller, samt bidra til å forebygge kriminalitet*
- g) ta klimahensyn gjennom reduksjon av klimagassutslipp og tilpasning til forventede klimaendringer, herunder gjennom løsninger for energiforsyning, areal og transport*
- h) fremme samfunnssikkerhet ved å forebygge risiko for tap av liv, skade på helse, miljø og viktig infrastruktur, materielle verdier mv.*
- i) legge til rette for helhetlig forvaltning av vannets kretsløp, med nødvendig infrastruktur.*

Planleggingen skal fremme helhet ved at sektorer, oppgaver og interesser i et område ses i sammenheng gjennom samordning og samarbeid om oppgaveløsning mellom sektormyndigheter og mellom statlige, regionale og kommunale organer, private organisasjoner og institusjoner, og allmennheten.

Planleggingen skal bygge på økonomiske og andre ressursmessige forutsetninger for gjennomføring og ikke være mer omfattende enn nødvendig.

Planer skal bidra til å gjennomføre internasjonale konvensjoner og avtaler innenfor lovens virkeområde.

Vedtatte planer skal være et felles grunnlag for kommunal, regional, statlig og privat virksomhet i planområdet.

Kommunestyret skal sørge for å etablere en særskilt ordning for å ivareta barn og unges interesser i planleggingen.

Utdrag fra PBL §11 om kommuneplan

Kommunen skal ha en samlet kommuneplan som omfatter samfunnsdel med handlingsdel og arealdel.

Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver, og bør omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen. Den skal ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien og legge retningslinjer og pålegg fra statlige og regionale myndigheter til grunn.

Det kan utarbeides kommunedelplan for bestemte områder, temaer eller virksomhetsområder.

Kommuneplanen skal ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer, og revideres årlig. Økonomiplanen etter kommuneloven § 44 kan inngå i handlingsdelen.

Utdrag fra §11 om samfunnsdelen

Kommuneplanens samfunnsdel skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Den bør inneholde en beskrivelse og vurdering av alternative strategier for utviklingen i kommunen.

Kommuneplanens samfunnsdel skal være grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen. Den skal gi retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres i kommunal virksomhet og ved medvirkning fra andre offentlige organer og private.

Kommuneplanens samfunnsdel skal legges til grunn for kommunens egen virksomhet og for statens og regionale myndigheters virksomhet i kommunen.

Kommuneplanens handlingsdel gir grunnlag for kommunens prioritering av ressurser, planleggings- og samarbeidsoppgaver og konkretiserer tiltakene innenfor kommunens økonomiske rammer.

Vedlegg B: Viktige nasjonale og regionale føringer

Lover, forskrifter og statlige planretningslinjer

- Plan- og bygningsloven
- Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging (mai 2019)
- Statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning
- Statlig planretningslinje for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging
- Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen
- Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven)
- Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven)
- Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (Sivilbeskyttelsesloven)
- Forskrift om kommunal beredskapsplikt
- Reindriftsloven, Grunnloven og internasjonale konvensjoner (reindrift og samisk kultur)
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)
- Lov om kulturminner (kulturminneloven)
- Forskrift om oversikt over folkehelsearbeidet.

Andre føringer:

- Nasjonale og vesentlige regionale interesser på miljøområdet – klargjøring av miljøforvaltningens innsigelsespraksis. Dette dokumentet gir en oversikt over innslagspunkter for innsigelser til arealsaker, men gir samtidig viktige signaler over interesser som bør ivaretas også i samfunnsplanleggingen.
- Leve hele livet - en kvalitetsreform for eldre (St. Meld. 15 (2017-2018))
- Natur for livet - Norsk handlingsplan for naturmangfold (St. Meld. 14 (2015-2016))
- Samhandlingsreformen (St. Meld. 47 (2008-2009))
- Klimatilpasning i Norge – (Meld. St. 33 (2012–2013))
- Folkehelsemeldingen – Gode liv i et trygt samfunn (St. Meld. 19 (2018-2019))
- Nasjonal kompetansepolitisk strategi 2017-2021
- Nasjonal strategi for boligeosialt arbeid (2014–2020)

Regionale føringer:

- Fylkesplan for Troms 2014-2025
- Regional planstrategi 2016-2019
- Regional plan for reindrift (under utarbeidelse)
- Regional forvaltningsplan vannregion Troms 2016-2021 (under revisjon)
- Regional plan for friluftsliv, vilt og innlandsfisk 2016-2027
- Arktisk landbruk – ei næring med mange muligheter - Regional plan for landbruk i Troms 2014-2025
- Regional transportplan for Troms 2014-2023
- Regional bibliotekplan for Troms 2017-2028
- Regional plan for handel og service i Troms 2016-2025
- Havbruksstrategi for Troms 2013
- Regional klima- og energistrategi for Troms 2015-2025
- Strategi for maritim næringsutvikling i Troms (2016)
- Mineralstrategi for Nord-Norge 2019
- Strategi for kreativ næring i Troms

Relevante veiledere:

- T-1492 Kommuneplanprosessen, Miljøverndepartementet
- T-1491 Kommuneplanens arealdel, Miljøverndepartementet
- H-2302 B Medvirkning i planlegging, Kommunal- og moderniseringsdepartementet
- Sametingets planveileder, Sametinget
- IS-2110 God oversikt – en forutsetning for god folkehelse
- Ulike temaveiledere blant annet for risiko- og sårbarhetsanalyser (helhetlig ros)

Unge Ibestadværinger tar sats – I vakker fjellnatur og med den blå åkeren i bakgrunnen.

Foto: Trond Hanssen, Ibestad kommune

Ibestad kommune – hvor alt er mulig

SATC 141/19-V2

IBESTAD KOMMUNE – HVOR ALT ER MULIG

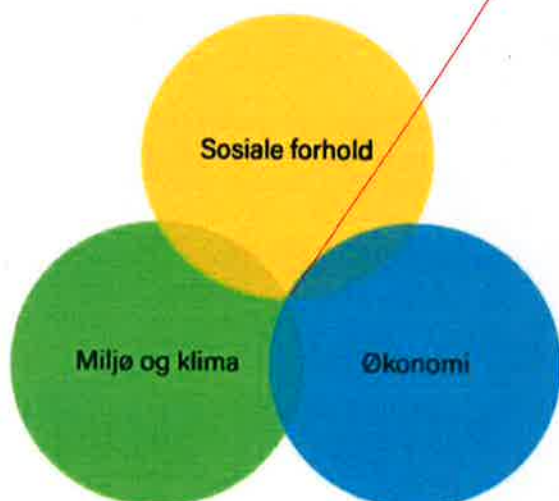
KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL

2020-2032

INNHALDSFORTEGNELSE

Forside med bilde av Hamnvik handelssted	1
Innholdsfortegnelse	2
Utvikling må til	3
Ibestad tar ansvar	4
Visjon og hovedmål for samfunnsutviklingen	5
- Økt sysselsetting	
- Gode tjenester	
- Global bærekraft	
De seks satsingsområdene våre	
- Næringsutvikling og rekruttering	6
- Unge og familier	7
- Helse vår	8
- Attraktive tettsteder	9
- Klima, naturmangfold og miljø	10
- Samarbeid	11
Slik skal vi lykkes	12
Arealstrategi	13

Det går en rød tråd mellom det vi skal gjøre for innbyggerne og kommunens utvikling, og for verdenssamfunnet.

Kommuneplanens samfunnsdel tre prioriterte hovedmål henger sammen med de tre bunnlinjene i FNs bærekraftsmål, vist i figuren til venstre.

UTVIKLING MÅ TIL

Ibestads 8000-årige historie har mange kapitler. Noen av de handler om vekst og framgang. Andre handler om motgang og nedgangstider. Lokalsamfunnet har endret seg med grunnlaget for matproduksjon, industri, transportformer og ny teknologi. Og ikke minst med skiftende rollefordelinger i det norske samfunnet. I årene etter andre verdenskrig har byene fått større plass og oppmerksomhet i det norske samfunnet. De har nå stor tiltrekningskraft. Distriktskommuner, som Ibestad, må stadig kjempe hardere for å være attraktive og konkurransedyktige overfor bedrifter og arbeidssøkere.

Forarbeidet til kommuneplanens samfunnsdel har fortalt oss at Ibestad er i en utfordrende stilling. Fraflyttingen har over tid vært større enn tilflyttingen. Gjennomsnittsalderen øker – vi får færre barn. Og vi blir flere seniorer. Dette tar vi nå tak i på en ny måte, mer helhetlig og systematisk enn noensinne. Å lede gjennom plan er å arbeide kunnskapsbasert og helhetlig, og skape resultater på lang sikt. Kommuneplanens samfunnsdel er Ibestadsamfunnets felles verktøy for å snu trenden vi er inne i – vi kan og skal styrke bærekraften.

Grunnmuren til et mer bærekraftig og attraktivt Ibestadsamfunn er på plass. Sjømatnæringen lykkes, både innen oppdrett og tradisjonelle fiskerier. Satsingen på Engenes har gitt ungdommene våre gode jobber i kommunen de kommer fra. Og andre har flyttet til. Vi er stolte også av å ha dyktige gründere og etablerere i andre bransjer. Ibestad har videre satset tungt på ny infrastruktur for oppvekst, friluftsliv, kultur, helse og kommunikasjon. Og vi fortsetter å utfordre andre myndigheter på at samferdselen må bli bedre.

Som kommune må vi hele tiden forbedre tjenestene våre. Andre myndigheter, næringslivet og innbyggerne har stadig større forventninger til oss. Også disse forholdene ligger i potten når vi nå ruster oss for en ny framtid på øyene våre.

Frivilligheten er viktig for oss. Lokalsamfunnet vårt har utført innovative arrangementer som har gjort kommunen synlig nasjonalt. Medvirkningen til denne planen er et annet eksempel på at Ibestadværing er både engasjerte, meningssterke og handledyktige.

Vi er langt fremme i å se vår egen plass i den store verden. Som en av de aller første kommunene i Nord-Norge, legger vi De Forente Nasjoners 17 bærekraftsmål til grunn for lokalsamfunnets utvikling. Vi tar ansvar globalt ved å handle lokalt.

I denne planen presenteres tre hovedmål og seks satsingsområder. De utgjør samfunnets og kommunens utviklingsprioriteter. Satsingsområdene er inndelt i delmål og strategier, også de presentert i prioritets rekkefølge. Å prioritere betyr også å velge bort. Hvis vi skal få de ønskede langsiktige effektene må vi slutte opp om de strategiske valgene. Valgene våre dreier seg mye om unge mennesker, fordi en gunstig framtid utviklingen står på at de kan tilbys gode jobber i et attraktivt lokalsamfunn.

Vi som bor i Ibestad kommune stortrives og har det veldig bra. Her. Akkurat nå. Vi ønsker å dele det gode livet vårt med nye generasjoner ibestadværing. Du er invitert til et samarbeid om en fortsatt bærekraftig framtid i øyriket vårt.

FNs BÆREKRAFTSMÅL

IBESTAD TAR ANSVAR

Jordklodens økonomiske, sosiale og miljømessige bærekraft gjelder alle land, folk, lokalsamfunn og bedrifter. Ibestad kommune skal bidra med sitt for å styrke jordens bærekraft, samtidig som vi skal prioritere samfunnets lokale bærekraft.

Det globale samfunnet erkjenner store utfordringer innen klima, naturmangfold og forurensning. Disse tre utfordringene påvirker Ibestad hver dag. Vi må tilpasse oss klimaets betydning for samferdsel, næring og hverdagsliv. Sjømatnæringen vår har opplevd store konsekvenser av algeoppblomstringer, et tydelig eksempel på at naturmangfoldet ikke er konstant. De siste årene har marin forurensning, spesielt plast i havet, blitt satt på dagsordenen. Omfanget av plast er en trussel mot livet til havs, mot økosystemene som vi faktisk lever av. Høyere temperatur i havet kan også endre forutsetningene for sjømatproduksjonen i Nordområdene.

Et stadig varmere, våtere og villere vær må tas hensyn til i areal- og beredskapsplanlegging. De store bærekraftutfordringene globalt gjelder også lokalt – her hos oss i dag.

Vi bidrar allerede til mange av bærekraftsmålene. Et spesielt viktig eksempel er næringslivet vårt, som er en del av den globale matforsyningen.

Mange mulige bidrag for å nå bærekraftsmålene innen 2030 krever handling også fra regionale og statlige myndigheter. For eksempel; utslipp av klimagasser fra vegtransport kan reduseres i Ibestad. Men, da må vegstandarder heves.

Bærekraftsmålene utfordrer Ibestadsamfunnet til å tenke nytt. Vi kan gjøre mye med utslipp av fossilt brensel. Vi kan styrke landbruket og skogen som binder store mengder CO₂. Vi kan fortsette å holde strendene rene. Kanskje viktigst av alt; vi må skaffe oss kunnskap til å gjøre de riktige tingene i riktig rekkefølge.

Tilpasningen til et mer bærekraftig samfunn er ikke en negativ forbudslinje. Det er først og fremst en mulighetslinje, som vi i noen tilfeller også kan tjene penger på. Med denne planen melder vi oss for fullt på det grønne skiftet.

VISJON OG MÅL FOR SAMFUNNSUTVIKLINGEN

Ibestad kommune – hvor alt er mulig

Ibestad kommunes visjon – «Hvor alt er mulig»

«Hvor alt er mulig» kombinerer kunnskap, handlekraft og sterk tro på framtida. Vi skal arbeide målbevisst og jevnt og trutt for at positive utviklinger skal komme vår vei.

Samfunnsutvikling, som kommunal rolle, skal prioriteres høyt, både politisk og administrativt. Som samfunn og kommune kan vi selv bidra til vekst. Samtidig; vi skal utfordre andre myndigheter som kan påvirke bærekraften og utviklingen i kommunen vår.

For at «alt skal bli mulig» trenger vi nye ideer og løsninger. Denne planen forteller oss hva vi prioriterer, men ikke hvordan alle utfordringene skal løses. Samarbeidet om framtiden skal innrettes slik at det frigjør kreativiteten som bor i oss. Nytenkning, innovasjon og samskaping er ord vi gjerne vil høre.

Hovedmål Økt sysselsetting

Sysselsettingen skal øke ved at det etableres flere arbeidsplasser. Videreutvikling av sjømatnæringen skal ha høy prioritet, men andre næringer er like velkomne. Like viktig er det å legge til rette for rekruttering av arbeidssøkere og

tilflytting. Næringsutviklingen skal sees i nær sammenheng med samfunnets attraktivitet som bosted, spesielt for unge mennesker. Et spørsmål står sentralt; hvor skal tilflytterne bo? Boligmarkedet i kommunen er ikke velfungerende – en stor utfordring vi nå tar tak i.

Hovedmål Gode tjenester

Kommunens tjenester skal innfri alle innbyggernes behov, og holde så høy standard at de bidrar til å holde på de unge og arbeidstakerne. Kommunens tjenester skal moderniseres, samtidig som vi tilpasser oss den nye kommuneloven. Internkontrollen med alle tjenestene våre skal styrkes. Vi er i gang med digitalisering, noe som kan gjøre tjenestene våre mer tilgjengelige og enklere for folk og bedrifter.

Hovedmål Global bærekraft

Den globale bærekraften styrkes gjennom økt kunnskap og konkrete, lokale tiltak til fordel for klima, naturmangfoldet og det ytre miljø. Vi må begynne med økt kompetanse og bevissthet, samt noen lavhengende frukter, men ambisjonene skal økes fra år til år.

SATSINGSOMRÅDE NÆRINGSUTVIKLING OG REKRUTTERING

Videreutvikling av sjømatnæringen er høyt prioritert.

Mål	Slik skal vi nå målene
Sysselsettingen øker totalt sett med 30 % i planperioden.	<p>Ibestad kommune skal bli mer næringsvennlig. Gründere og bedrifter skal møtes på en interessert og offensiv måte med profesjonell veiledning og støtte.</p> <p>Infrastrukturen skal innfri næringslivets og befolkningens framtidsbehov.</p> <p>Kommune skal bidra til å videreutvikle bedriftene våre ved å gi de forutsigbarhet, rask saksbehandling og støtte i flest mulige situasjoner.</p> <p>Kommunen skal løpende følge opp næringslivets behov for forbedret samferdsel, herunder opprusting av veiene. Både nasjonale og regionale planer skal følges opp.</p> <p>Ibestad kommune skal forsterke markedsføringen av de etableringsmulighetene, næringsarealene, tilgjengelige lokaler og andre muligheter i Ibestad.</p> <p>Ibestad kommune skal undersøke mulighetene knyttet til metoden smarte spesialiseringsstrategier (S3) og entreprenørielle oppdagelsesprosesser.</p>
Sjømatnæringen øker aktiviteten med 50% og lokalt eierskap opprettholdes.	<p>Engenes havn og tilstøtende landarealer skal bygges ut og tas i bruk av sjømatnæringen, reiselivet og andre næringer.</p> <p>Næringsarealene på Breivoll skal ferdigstilles og markedsføres.</p> <p>Vi skal ha god dialog med den blå klyngen vår, og aktiv oppfølging av enkeltsaker.</p> <p>Kontakt med regionale og nasjonale myndigheter.</p>
Mineralressursene er under utvinning	<p>Kommunens kompetanse som vertskommune for mineralnæringen skal styrkes.</p> <p>Eksterne initiativer skal følges opp, og en egen plan for mineralutvinning skal lages.</p>
Landbruket ekspanderer.	<p>Gårdbrukere og grunneiere skal motiveres til å ta nye posisjoner innen skogbruk, lokalmat, reiseliv og Inn på tunet.</p> <p>Aktivt dyrket mark skal utvides.</p>
Reiselivet har 50 årsverk på helårsbasis.	<p>Fortsatt satsing på naturbasert turisme, historiske steder, kulturminner og naturlekeparken.</p> <p>Markedsføring av attraksjoner og kulturminner.</p>
Tilgang på kompetanse.	<p>Ibestad kommune skal invitere utdannings- og FOU-miljøer til å utvikle nye utdanningstilbud og forskning i kommunen, rettet mot både privat og offentlig sektor.</p> <p>Initiativ skal tas ovenfor høyere myndigheter for å øke arbeidsinnvandringen.</p> <p>Flere stillinger skal lyses ut, slik at søkere utenfra ser arbeidsmarkedet i Ibestad.</p> <p>Vi skal knytte bånd mellom de unge og bedriftene våre.</p>

SATSINGSOMRÅDE UNGE MENNESKER OG FAMILIER

Å prioritere de unge og familiene deres høyest, kommer alle innbyggerne og næringslivet til gode.

Mål	Slik skal vi nå målene
Et verdigrunnlag for oppvekst som bygger på FNs barnekonvensjon.	<p>Grunnlaget for livslang læring og mestring av eget liv skal legges i lbestad kommunes barnehager, skoler og kulturliv, samt gjennom tilrettelegging for et godt familieliv.</p> <p>Oppvekst i lbestad skal preges av inkludering, gode opplevelser, god helse, trivsel, lek og læring.</p>
Unge menneskers og familienes muligheter til å skape en god og positiv oppvekst styrkes.	<p>Prioritere forebyggende arbeid og tidlig innsats.</p> <p>Forbedre medvirkningen for de unge og familiene.</p> <p>Utvikle forebyggende lavterskeltilbud som forenkler møtet med de kommunale tilbudene – det skal være «ei dør inn».</p> <p>Yte tverrfaglige samhandlende tjenester i alle saker der det gagnar brukere.</p> <p>Brukere som har store og sammensatte behov skal gis enkel adgang til helhetlige tjenester, og de skal prioriteres.</p> <p>Gi likeverdig, tilpassa, variert og motiverende tilbud til alle i skole og barnehage.</p> <p>Motvirke ekskludering av barn og unge fra familier med lav inntekt.</p> <p>Sikre at alle opplever trygghet og inkludering i alle miljø.</p> <p>Nulltoleranse for mobbing og krenkelser på alle arenaer og plattformer.</p>
Brukerne opplever at tjenestene innen oppvekst, unge og familier har høy kvalitet.	<p>lbestad kommune skal etablere god kapasitet og rett kompetanse gjennom rekruttering og vedlikehold.</p> <p>Utøve god og tydelig ledelse som skaper gode relasjoner internt og eksternt.</p> <p>Være en lærende organisasjon som hele tiden forbedrer egen praksis.</p> <p>Bruke regionale samarbeidsmuligheter for å forbedre egne tjenester.</p>
Et rikt kultur- og fritidstilbud for alle unge mennesker og familier.	<p>Tilby varierte tilbud i kulturskolen.</p> <p>Gi et trygt og stimulerende fritidsklubbtilbud.</p> <p>Tilby et godt analogt og digitalt bibliotek.</p> <p>Tilby artige og utfordrende kulturopplevelser på sosiale møteplasser.</p> <p>Samarbeide med frivillige lag og organisasjoner.</p>

SATSINGSOMRÅDE ATTRAKTIVE STEDER

Ingen flytter til lbestad uten å ha et sted å bo.

Mål

Slik skal vi nå målene

Et mer velfungerende boligmarked og økt boligbygging.

lbestad kommune skal gjennomføre en boligundersøkelse blant innbyggerne senest 2021. Undersøkelsen skal utgjøre grunnlag for boligutviklingsprosjekter med til sammen 100 nybygde helårsboliger i planperioden.

Det skal tilrettelegges for at boliger er tilgjengelige for innflyttere innen rimelig tid etter at slike har fått jobb, eller har meldt at de ønsker å flytte til.

lbestad kommune skal innen 2022 undersøke mulighetene for å bygge et antall innovative, klimavennlige mikrohus / mikroleiligheter.

Et utvalg av byggeklare boligtomter skal til enhver tid være tilgjengelige.

Muligheter knyttet til Husbanken skal undersøkes.

Medlemskap i Kommunale Boligadministrasjoners landsråd.

Møteplasser og engasjement bidrar til trivsel og bolyst i et universelt utformet samfunn.

lbestad kommune skal arbeide for flere lavterskel, sosiale møteplasser, samt høy aktivitet i kulturhuset.

Nye innbyggere skal ønskes velkommen ved passende anledninger.

Stedene i kommunen inviteres til å danne lokalutvalg for trivsel og engasjement.

Frivillig sektor skal gis gode arbeidsvilkår og motiveres til å ta mer ansvar for trivsel, motvirke ensomhet og fremme sosiale og fysiske aktiviteter, spesielt blant unge og eldre.

Naturlekeparksen skal videreutvikles med et nytt byggetrinn.

Nettpresentasjonen av attraksjoner som naturlekeparksen, handelsstedet, håkjerringssenteret, laksevisningssenteret skal forbedres i hele planperioden.

Arbeidet med stier, løyper, gapahuker og møteplasser i naturen skal videreføres i både kommunal og frivillig regi hele planperioden.

Kommunens tjenester styrker den positive opplevelsen av å bo i lbestad.

Kommunal forvaltning og tjenesteutøvelse skal styrkes gjennom et nytt internkontrollsystem.

Kommunens skal gradvis forbedre nettpresentasjonen av lokale tilbud og fortrinn, samt alminnelig informasjon til befolkningen, bedrifter og tilreisende.

Full bredbåndsdekning, alle bedrifter og husstander i hele kommunen.

lbestad kommune skal styrke innsatsen innen inkludering og integrering av utenlandsfødte innbyggere i hele planperioden, og legge til rette for mer arbeidsinnvandring.

SATSINGSOMRÅDE HELSA VÅR

Kunnskapsgrunnlaget vårt gir oss god oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer.

Mål	Slik skal vi nå målene
Folkehelsen skal styrkes (0-24 år).	<p>Vi skal delta i interkommunalt samarbeid i Folkehelseprogrammet, med fokus på rusforebygging og barn og unges livskvalitet og psykiske helse.</p> <p>Vi skal legge til rette for fysisk aktivitet for forebygge livsstilsykdommer, herunder hverdagslig gange og sykling. Vi skal arbeide for at andelen røykere reduseres.</p> <p>Kunnskapsgrunnlaget skal styrkes gjennom kartlegging av positive og negative faktorer for folkehelsen, og følges opp i planlegging og lokal samfunnsutvikling.</p>
Leve hele livet Kvalitetsreformen for eldre	<p>Vi legger til rette for å levere gode tjenester innenfor mat, aktivitet, felleskap og helsehjelp, samt sammenheng i tjenestene.</p>
Selvbestemmelse, involvering og deltakelse for personer med demens og deres pårørende.	<p>Tilrettelegging av lokalsamfunn i regi av «Et demensvennlig samfunn»; etablere arbeidsgruppe i samarbeid med Nasjonalforeningen og lokalmiljø.</p> <p>Planlegging av tiltak gjennomføres i samarbeid med bruker og pårørende.</p> <p>Hverdagsmestring utprøves for personer med demens.</p> <p>Det er utviklet rutiner som sikrer diagnose til rett tid og tett oppfølging etter diagnose.</p> <p>Retten til koordinator og individuell plan tilpasses personer med demens.</p>
Innsatsen innen psykisk helse styrkes og stigma overfor psykisk syke reduseres.	<p>Vi skal bidra til mer åpenhet og kunnskap om psykisk helse gjennom undervisning i skolen, temadager samt veiledning av brukere, pårørende og tjenesteutøvere.</p> <p>Vi skal ha fokus på forebygging og tidlig innsats, samt motvirke ensomhet.</p> <p>Individuelle og helhetlige tjenester skal bygges på stor grad av brukermedvirkning.</p> <p>Vi skal tilby kommunal forløpskoordinator og ta i bruk pakkeforløpet</p> <p>Vi skal samarbeide med frivillige organisasjoner slik at lavinntektsfamilier kan få tilbud om kultur og fritidstilbud.</p> <p>Vi skal gi langtidssykemeldte, uføretrygdde og personer under arbeidsavklaring en meningsfull hverdag gjennom ulike aktivitetsgrupper.</p>
Rehabilitering i hverdagen.	<p>Fremme et tankesett som vektlegger den enkeltes mestring uansett funksjonsnivå, der hverdagsmestring og rehabiliteringspotensiale vektlegges før passive eller kompensierende tilbud. Vi skal fokusere på folks restarbeidsevne.</p> <p>Personer med funksjonsfall skal få et utvidet og tverrfaglig tilbud om rehabilitering i eget hjem og nærmiljø.</p>
Brukerne kan.	<p>Økt satsing på å utvikle lærings- og mestringstilbud rettet mot ulike sykdommer, aldersgrupper og funksjonsnivå.</p> <p>Endringer i livsstil kan både være helsefremmende, forebyggende og ha behandlende effekt på flere sykdommer.</p>

SATSINGSOMRÅDE KLIMA, NATURMANGFOLD OG MILJØ

Humlene våre kan vi kanskje redde allerede den første sommeren – klimaet tar litt lengre tid.

Mål	Slik skal vi nå målene
Kompetansen og bevisstheten øker.	Ibestad kommune skal øke kompetansen innen klima, naturmangfold og miljø. Miljøstatus skal inngå i årsberetningene, og miljøregnskap innføres.
Utslipp av klimagasser fra Ibestadsamfunnet reduseres.	Ibestad kommune skal jobbe for ferge- og hurtigbåtforbindelser med laveste, oppnåelige bruk av fossilt brensel og klimautslipp. Hurtiglading av kjøretøyer skal etableres på minst tre steder snarest mulig. Ibestad kommune skal jobbe for landstrøm og lading av elektriske fartøyer. Ibestad kommune skal gradvis gå over til elektriske kjøretøyer i tjenesteyting. Ibestad kommune skal fremme gange og sykklisme som daglige transportformer, og legge til rette for sykkeldeling, el-sykler og varesykler. Ibestad kommune skal legge til rette for energibesparende og klimavennlige bygg.
Alle typer forurensing reduseres gradvis.	Mengden skadelig plastsøppel i havet skal reduseres kraftig. Ibestad kommune skal fortsette å gjennomføre årlige strandryddedager, samt alminnelig søppelrydding i bebodde områder og langs veiene. Drikkevannskilder skal sikres og urensset avløp til sjø skal reduseres til det minimale. Vi skal jobbe for bærekraftig utslipp til sjø fra sjømatnæringen.
Verneverdige biotoper og landskapsformer skal bevares.	Ibestad kommune skal bevare sårbare arter. Kulturlandskapet skal bevares hvor mulig, og aller helst gjennom økt matproduksjon. Myrene skal bevares, med mindre tungtveiende samfunnshensyn tilsier annet. Vi skal jobbe aktivt med å få bøndene til ta i bruk allerede klassifiserte jordbruksarealer som i dag ikke er drift på.
Forbruk og avfall.	Bruken av miljøskadelig emballasje skal gradvis reduseres. Vurdere opprettelse av brukthandel, byttesentral samt utlånsentral. Ibestad kommune skal være en pådriver for korrekt sortering av avfall, og en god samarbeidspartner for ressurselskapet. I naturområder med mye bruk, spesiell sårbarhet eller høy verdi skal det legges til rette for god søppelhåndtering. Vi skal bidra til at avfall blir ressurser, og engasjere oss i sirkulær økonomi.
Naturmangfoldet skal bevares.	Ibestad kommune skal arbeide for bærekraftig jakt, fiske og sanking. Pollinerende insekter skal få bedre vilkår for overlevelse og vekst.

SATSINGSOMRÅDE SAMARBEID

Ingenting gjør oss stoltere enn vellykket samarbeid.

Mål	Slik skal vi nå målene
Interkommunalt samarbeid styrket.	Hålogalandsregionen og styrket samarbeid med nabokommuner. Både næringsutvikling, kommunale tjenester og forvaltningsoppgaver skal vurderes for ytterligere interkommunalt samarbeid, i hele planperioden. Ibestad kommune skal arbeide for en felles interkommunal plan for klima, naturmangfold og miljø for kommunene rundt Astafjorden.
Styrket samarbeid i næringsutviklingen.	Stryket samarbeid om økt sysselsetting og rekruttering. Ibestad kommune skal innlede et samarbeid om flere lærlingeplasser. Innlede et samarbeid mellom næringslivet og en eller flere gårdeier(e) om et felles, desentralisert kontor for ibestadværing som pendler. En ny næringsforening skal utredes og eventuelt stiftes i samarbeid med det lokale næringslivet, med ansatt daglig leder.
Motivasjon for samarbeid og innsats for fellesskapet.	Frivilligheten og lokale interessegrupper i Ibestad har gode vilkår og spiller en stadig større rolle i samfunnsutviklingen og lokal trivsel. Bransjeorganisasjoner, myndigheter, politikere og media skal inviteres til Ibestad. Den nye næringsforeningen, frivilligheten og kommunen skal samarbeide om nye, årlige priser for personer som utmerker seg innen næring, samfunnsattraktivitet, miljø og samarbeid.
Ibestaddialogen formaliseres.	Tradisjonen med gode folkemøter og direkte medvirkning skal videreutvikles. Bolyst, trivsel, deltakelse og framsnakking får sin årlige konferanse, «Ibestaddialogen». Vi skal motivere frivillige organisasjoner, næringslivet og enkeltpersoner til samhandling. Barn og unge skal ha egne arrangementer. «Ibestaddialogen» skal vekke nysgjerrighet og tiltrekke seg eksterne aktører.
Kulturminner som lokal ressurs	Innlede et langsiktig samarbeid med grunneiere, frivillige organisasjoner og andre om å gjøre kulturminnene i kommunen bedre kjent, samt styrke vernet av de.
Et tryggere samfunn	Ibestad kommune skal styrke dialogen om og samarbeidet med Fylkesmannen, sektormyndighetene, næringslivet og frivillige organisasjoner om økt samfunnsikkerhet og beredskap. Kunnskapsøkning og forebygging skal settes på dagsordenen. Beredskapsaktørene i kommunen skal øve sammen årlig. Beredskapsplanverket skal ferdigstilles.

SLIK SKAL VI LYKKES MED UTVIKLING

Gjennomgående perspektiver – verktøy for helhetstenkning i planlegging og saksbehandling

Ibestad kommune skal i alle saker forelagt politiske utvalg og andre myndigheter undersøke mulige konsekvenser for:

- Godt å bo i Ibestad
- Oppvekst for fremtiden
- Klima, naturmangfold og miljø
- Folkehelse
- Universell utforming
- Samfunnssikkerhet og beredskap

Perspektivene er nærmere utdypet i planprogrammet for samfunnsdelen.

Vår planmessige tilnærming

Ibestad kommune skal arbeide planmessig med store utviklingsområder som næring, oppvekst, boliger, helse osv. Etter samfunnsdelen skal arealdelen og beredskapsplanverket ferdigstilles.

Planene våre skal følges opp med kompetanse, finansiering og politisk innsats, synliggjort i økonomiplanen og de årlige budsjettene. Vi skal måle resultatene i årsberetningen og revidere planer som ikke er gjennomførbare.

Planstrategien vår skal revideres jevnlig. Vi skal ha realistiske ambisjoner om å produsere planverk, fordi nye planer er arbeidskrevende.

Ibestad kommunes organisasjon, medarbeidere og utøvd ledelse

Kommunen skal gjennomgå og eventuelt justere organisasjonen. De ansattes behov og muligheter for kompetanseheving og personlige utvikling skal være en del av en slik studie.

Ledelse, lederskap, arbeidsgiverpolitikk og medarbeiderskap skal få et markant løft i planperioden. Både gjennomføringskraften og klimaet i organisasjonen skal forbedres.

Kultur for innovasjon og kreativitet

Vi i Ibestadsamfunnet skal utfordre hverandre på en positiv måte, og applaudere for de som tør å tenke nytt og snakke om nye virkemidler og løsninger for samfunnsutviklingen.

Vi skylder våre barn og unge å lære de å slippe fantasien løs, i kommunale oppvekstsentra så vel som i kulturen og hjemme.

Realisere digitaliseringsstrategien

Ibestad kommunes digitaliseringsstrategi skal realiseres til fordel for innbyggerne og bedriftene våre, samt kommunens driftsøkonomi.

Bredbånd er svært godt utbygget i kommunen. Det må vi utnytte for å gjøre tjenestene både billigere og bedre.

Den eldste generasjonen har ikke har de samme digitale ferdighetene som de yngre – det skal vi ta hensyn til.

Finansiering

Vi skal undersøke og utnytte flere tilskuddsordninger og andre finansielle løsninger for å gjennomføre prosjekter og andre aktiviteter.

Rekruttering til politisk virksomhet

De folkevalgte innsats er avgjørende for en bærekraftig utvikling. Et godt introduksjonsprogram for politikerne våre skal gjøre det lettere å være engasjert og ta verv i politikken.

Partiene oppfordres til å etablere ungdomslag, og samarbeide om politisk engasjement blant unge mennesker.

Folkemøtene våre, Ibestadialogen, er gode arenaer for å engasjere og rekruttere flere innbyggere med ideer og ambisjoner for samfunnsutviklingen.

AREALSTRATEGI

Ibestad kommune er i gang med ny arealdel til kommuneplanen. Innmarkdelen er vedtatt mens utmarkdelen gjenstår. I forbindelse med utarbeidelse av innmarkdelen vedtok kommunen en overordnet strategi og hovedproblemstillinger for arealbruken. Prinsipper for langsiktig arealutvikling, som bygger på gjeldende kommuneplanens arealdel pkt 4.2, statlige og regionale retningslinjer samt kommunens egne analyser i forbindelse med kommuneplanens samfunnsdel.

Den blå klyngen i Ibestad kommune skal ha gode rammebetingelser for videreutvikling skape nye arbeidsplasser og økt bosetting lokalt. Ibestad kommune skal balansere vern av både land- og sjøarealer og næring på en kunnskapsbasert måte. Sjøarealene skal fortsatt ivaretas i Kystsoneplan Midt- og Sør-Troms. Arealdelen skal legge til rette for industri i hovedsak innenfor allerede etablerte områder, eventuelt ved utvidelse av disse. Arealplanen skal sikre muligheten for at kommunens mineralressurser kan medføre verdiskaping, arbeidsplasser og kortreiste ressurser til bygg- og anleggsnæringen. Områder med mulige utvinnbare mineraler og råstoff skal sikres, herunder også miljø- og klimavennlig uttransport av ressursene.

Arealbruken skal understøtte landbruksutviklingen i kommunen. Jordvernet skal gjennomføres slik at strategiske reserver for landbruk og matproduksjon opprettholdes. Skogressursene skal bevares til fordel for klimautvikling, trevirke og fyringsved, veid opp mot andre interesser. Arbeidsplasser, næringsutvikling og mulighetene i grønn sektor skal veie tungt. Kjerneområder for landbruk, matproduksjon og kulturlandskapet, ansees som viktige å bevare.

Ibestads havner skal opprettholdes eller videreutvikles til fordel for næring, befolkning og besøk (reiseliv og fritidsopphold). Aktiviteter og

infrastruktur, herunder også naust og fritidsboliger (rorbuer, sjøbuer) skal konsentreres til eksisterende havner og tilstøtende landområder. Næring, havner og vegger skal knyttes sammen på en funksjonell og hensiktsmessig måte. God lokal samferdsel skal sikres gjennom at areal sikres for videreutvikling av fylkesveiene FV 848, FV 131 og FV 132. Trafikksikkerhet, trafikkavvikling og miljøet langs vegnettet skal vektlegges. Gange, transportsyklisme og kollektivtransport skal fremmes gjennom trafiksikre løsninger for en størst mulig del av befolkningen.

Arealdelen skal åpne for nye boligtyper som kan bidra til å re-etablere et velfungerende boligmarked, herunder småhus, mikrohus og lignende konsepter.

Arealdelen skal legge til rette for bevaring av kulturlandskap, naturmangfoldet og friluftsliv, herunder også grunnlag for naturbasert reiseliv. Adgangen til mark og friluftsliv skal sees i sammenheng med befolkningscentra, slik at aktivitet kan gjennomføres med minst mulig kjøring. For turmål, reisemål og aktiviteter der bilbruk er uunngåelig, skal areal for parkeringsmuligheter sikres.

Fritidsbebyggelse er viktig for Ibestad kommune. Eiere og brukere av fritidsboliger bidrar til økt handel og opprettholdelse av fergeforbindelsen. Nye felt for fritidsboliger kan redusere presset på helårsboliger i fritidsmarkedet, og tillates når andre mer presserende hensyn ikke taler imot. Fritidsboliger ønskes primært etablert i felt med tilhørende infrastruktur (vei, vann, avløp, el og bredbånd). Ny spredt fritidsbebyggelse tas stilling til som enkeltsaker veid opp mot andre interesser.

Klimatilpasning, naturmangfold, miljø, samfunnsikkerhet, folkehelse og universell utforming vektlegges.

Unge Ibestadværingar tar sats – i vakker fjellnatur og med den blå åkeren i bakgrunnen.

Foto: Trond Hanssen, Ibestad kommune

142/19 Budsjettregulering investering nr. 2/19

Arkivsak-dok. 19/00070-4
Arkivkode. 153
Saksbehandler Roe Jensen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskap	04.12.2019	142/19
2 Kommunestyret		

Forslag til vedtak/innstilling:

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

Kommunestyret vedtar følgende budsjettendringer av investeringsbudsjettet:

1 Bredbånd fase 2

Ansvar 0156	Budsjett	Regulering	Nytt budsjett
Investeringsutgifter	kr. 0	57.000,-	57.000,-
Lånefinansiering	kr. 0	-57.000,-	-57.000,-

2. Bredbånd fase 3 (Klåpen – Arbostad)

Ansvar 0157	Budsjett	Regulering	Nytt budsjett
Investeringsinntekter	kr.-640.000,-	640.000,-	0,-
Investeringsutgifter	kr.3.200.000,-	-3.200.000,-	0,-
Lånefinansiering	kr.-2.560.000,-	2.560.000,-	0,-

3. Ladestasjon el-biler

Ansvar 0183	Budsjett	Regulering	Nytt budsjett
Investeringsinntekter	kr. -50.000,-	50.000,-	0,-
Investeringsutgifter	kr. 250.000,-	-250.000	0,-
Lånefinansiering	kr.-200.000,-	200.000,-	0,-

4.Skippergården

Ansvar 0250	Budsjett	Regulering	Nytt budsjett
Investeringsinntekter	kr.-188.000.-	188.000,-	0,-
Investeringsutgifter	kr. 938.000,-	-938.000,-	0,-
Disposisjonsfond	kr.-750.000,-	750.000,-	0,-

5.Helsesenter,ombygging

Ansvar 0520	Budsjett	Regulering	Nytt budsjett
Investeringsinntekter	kr.-50.000,-	50.000,-	0,-
Investeringsutgifter	kr.250.000,-	-250.000,-	0,-
Lånefinansiering	kr.-200.000,-	200.000,-	0,-

6. Avløpsanlegg

Ansvar 0621	Budsjett	Regulering	Nytt budsjett
Investeringsutgifter	kr.2.000.000,-	-2.000.000,-	0,-
Lånefinansiering	kr.-2.000.000,-	2.000.000,-	0,-

7. Stedsutvikling Hamnvik

Ansvar 0641	Budsjett	Regulering	Nytt budsjett
Investeringsinntekter	kr.-125.000,-	125.000,-	0,-
Investeringsutgifter	kr.625.000,-	-625.000,-	0,-
Lånefinansiering	kr.-500.000,-	500.000,-	0,-

8. Oppgradering gateløys

Ansvar 0661	Budsjett	Regulering	Nytt budsjett
Investeringsinntekter	kr.-575.000,-	-175.000,-	-750.000,-
Investeringsutgifter	kr.2.875.000,-	882.000,-	3.757.000,-
Finansiering disp.fond	kr.2.300.000,-	0	-2.300.000,-
Lånefinansiering	kr. 0,-	-707.000,-	-707.000,-

9. Kommunale bygg

Ansvar 0671	Budsjett	Regulering	Nytt budsjett
Investeringsinntekter	kr.-250.000,-	250.000,-	0,-
Investeringsutgifter	kr.1.250.000,-	-1.250.000,-	0,-
Lånefinansiering	kr.-1.000.000,-	1.000.000,-	0,-

10. Utredning flytting av rådhus

Ansvar 0672	Budsjett	Regulering	Nytt budsjett
Investeringsinntekter	kr.-2.900.000,-	2.525.000,-	-375.000,-
Investeringsutgifter	kr.14.500.000,-	-12.625.000,-	1.875.000,-
Lånefinansiering	kr.-11.600.000,-	10.100.000,-	-1.500.000,-

11. Kunstgressbane

Ansvar 0690	Budsjett	Regulering	Nytt budsjett
Investeringsinntekter	kr.-50.000,-	50.000,-	0,-
Investeringsutgifter	kr.250.000,-	-250.000,-	0,-
Lånefinansiering	kr.-200.000,-	200.000,-	0,-

12. Rehabilitering tårn Andørja kirke

Ansvar 0791	Budsjett	Regulering	Nytt budsjett
Investeringsinntekter	kr.-190.000,-	190.000,-	0,-
Investeringsutgifter	kr.940.000,-	-940.000,-	0,-
Lånefinansiering	kr.-750.000,-	750.000,-	0,-

13. Utlån

Ansvar 0920	Budsjett	Regulering	Nytt budsjett
Startlån	kr. 0,-	2.000.000,-	2.000.000,-
Lånefinansiering	kr. 0,-	-2.000.000,-	-2.000.000,-

14. Avsetning/bruk fond (grønne konsesjoner)

Ansvar 0950	Budsjett	Regulering	Nytt budsjett
Tilskudd grønne konsesj.	kr. 0,-	-5.351.500,-	-5.351.500,-
Reduksjon bruk lånem.	kr. 0,-	5.351.500,-	5.351.500,-

Vedlegg:

Ingen vedlegg

Kort beskrivelse av saken

Som følge av endret framdrift og at investeringsregnskapet avsluttes hvert regnskapsår, mens investeringsprosjekter kan gå over flere budsjettår, er det nødvendig å foreta en budsjettregulering av investeringsbudsjettet på slutten av året. For de fleste prosjekter betyr dette ikke endret budsjett, men bare en tilpassing til at prosjektet går over flere budsjettår. Det er også viktig med en budsjettregulering for å unngå samlet merforbruk på investering.

Fakta i saken**1. Bredbånd fase 2 (Sørrollnes)**

Budsjett kr. 0,-

Ekstrakostnader i forbindelse med renovering av noderom.

2. Bredbånd fase 3 (Klåpen – Årbostad)

Budsjett kr. 3.200.000,-

Investeringen ble utsatt i forbindelse med at kommunen arbeider med salg av fibernettet. Investeringen er lagt inn på nytt i investeringsbudsjettet for 2020.

3. Ladestasjon el-bil

Budsjett kr. 250.000,-

Det arbeides fortsatt med å finne en optimal plassering av ladestasjonen. Investeringen er lagt inn på nytt i investeringsbudsjettet for 2020.

4. Skippergården

Budsjett kr. 750.000,-

Midlene ble øremerket og plassert i fond. Ettersom midlene ikke er brukt skal det gjennomføres en budsjettregulering. I første budsjettregulering i 2020 vil ubrukt bevilgning 2019 foreslås bevilget på nytt.

5. Helsesenter, ombygging

Budsjett kr. 250.000,-

Ombygging av helsesenteret må sees i sammenheng med bygging av nytt sykehjem og rådhus. Vi er ikke klar til å bygge om helsesenteret før rådhuset er ferdig. Investeringen er tatt med i investeringsbudsjettet for 2020.

6. Avløpsanlegg

Budsjett kr. 2.000.000,-

Prosjektet er prosjektet, men på grunn av kapasitetsproblemer er ikke anbudsdocumentene ferdig utarbeidet. Investeringen er tatt med i investeringsbudsjettet for 2020.

7. Stedsutvikling Hamnvik

Budsjett kr. 500.000,-

På grunn av kapasitetsproblemer ble ikke prosjektet gjennomført i 2019. Investeringen er tatt med i investeringsbudsjettet for 2020.

8. Oppgradering gatelys

Budsjett kr. 2.300.000,-

Ekstrakostnader på kr. 707.000,- i forbindelse med montering av gatelys.

9. Kommunale bygg

Budsjett kr. 1.250.000,-

Ikke gjennomført på grunn av kapasitetsproblemer. Investeringen er tatt med i investeringsbudsjettet for 2020.

10. Utredning/flytting av rådhus

Budsjett kr. 14.500.000,-

Prosjektet er forsinket med 6 måneder og bare kr. 1.500.000 av budsjettet er brukt. Prosjektet videreføres i 2020.

11. Kunstgressbane

Budsjett kr. 250.000,-

Ikke gjennomført på grunn av kapasitetsproblemer. Investeringen er tatt med i investeringsbudsjettet for 2020.

12. Rehabilitering tårn Andørja kirke

Budsjett kr. 940.000,-

Manglende interesse fra entreprenører gjorde at vi ikke fikk tilbydere på arbeidet. Investeringen er tatt med i investeringsbudsjettet for 2020.

13. Utlån

Budsjett kr. 0,-

Startlån lånefinansieres. Vi hadde ikke denne posten inne i budsjettet for 2019. Derfor budsjettregulering.

14. Avsetning/bruk fond (grønne konsesjoner)

Budsjett kr. 0,-

Ibestad kommune har fått utbetalt kr. 5.351.500,- fra «grønne konsesjoner». Dette er midler som er kun kan benyttes til finansiering av egne investeringer. Rådmannen foreslår derfor at midlene går til nedbetaling av lån.

Helse og miljø

Ikke vurdert

Personell

Ikke vurdert

Økonomi

Ikke vurdert

143/19 Søknad om stimuleringsmidler - Bengt Simon Dragseth og Benedikte Hole

Arkivsak-dok. 19/00407-2
Arkivkode. 243
Saksbehandler Linn-Iren Sande

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskap	04.12.2019	143/19

Forslag til vedtak/innstilling:

Formannskapet innvilger et stimuleringsstilsjudd på 30 % av de samlede kostnader for kjøp av bolig i 2019, begrenset oppad til kr. 75 000,- pr. boligenhet.

Vedlegg:

- Søknad om stimuleringsmidler, datert 15.11.2019
- Kjøpekontrakt
- Signatur kjøpekontrakt

Kort beskrivelse av saken

Bengt Simon Dragseth og Benedikte Hole har søkt om kommunale stimuleringsmidler til kjøp av bolig i lbestad kommune.

Fakta i saken

Bengt Simon Dragseth og Benedikte Hole kjøpte 06.11.2019 bolig på gbnr 87/ bnr 33 – Skarveien 9. Bengt Simon Dragseth og Benedikte Hole er bostedsregistrert i lbestad kommune og er førstegangsetablerere.

Eiendommens kjøpesum utgjorde 1 350 000 + omkostninger.

Vurdering

I henhold til revidert regelverk for kommunale stimuleringsmidler f.o.m. 2019 oppfyller kjøp av bolig reglementets pkt. 1 «ordningen gjelder for tiltak innenfor gjeldende budsjettår.» da kjøp av bolig ble foretatt i 2019. Søker tilfredsstillende også vilkår i reglementets pkt 2 b;

- Tilsjuddstørrelsen ved kjøp og renovering er 30% av den delen av de samlede kostnader, begrenset oppad til kr 75 000 per boligenhet.

Helse og miljø

Det anses som svært positivt at småbarnsfamilier etablerer seg i kommunen.

Personell

Ingen konsekvens

Økonomi

Tilskuddstørrelsen ved kjøp og renovering er 30 % av den delen av de samlede kostnader, begrenset oppad til kr. 75 000,- pr. boligenhet.

Pr. d.d er det bevilget kr 375 000,- i stimuleringsstøtte for 2019.

Rådmannens konklusjon

Rådmannen anbefaler formannskapet å innvilge søknad om kommunale stimuleringsmidler for kjøp av bolig på gnr 87/ bnr 33.

Vedlegg til sak

Søknad 001

Kjøpskontrakt 87_33

Kjøpskontrakt
Signatur 001

Søknadsskjema – Stimuleringsmidler til boligbygging

Søknad om kommunale stimuleringsmidler til boligbygging kan benyttes av søkere som skal etablere seg i egen bolig for første gang i Ibestad kommune. Det stilles følgende vilkår:

- en av ektefelle/samboer må være under 40 år på søknadstidspunktet
- ikke hatt egen bolig i kommunen tidligere
- dokumentasjon på bosetting i kommunen må fremlegges før tilskudd utbetales
- ordningen gjelder tiltak innenfor gjeldende budsjettår

Opplysninger om søker:

Søker 1 - Navn Bengt Simon Dragseth	Telefon 95120927
Adresse Skarveien 9	E-post bengtsimon@gmail.com
Søker 2 - Navn Benedikte Hole	Telefon 48207675
Adresse Skarveien 9	E-post hole.benedikte@gmail.com

Eiendomsopplysninger:

Gårds- og bruksnr 87 GNR 87 BNR 33	Eiendommens adresse Skarveien 9, 9450 Hamnvik
--	--

Det søkes om tilskudd til:

- Nybygg i privat boligfelt
- Nybygg i kommunalt boligfelt
- Kjøp av eksisterende bolig
- Renovering av eksisterende bolig

Vedlegg:

- Kjøpekontrakt ved kjøp av bolig
- Dokumentasjon på bosetting via Folkeregisteret
- Dokumentasjon på kostnader ved renovering
- Sannsynliggjøring av tilgjengelig tomt samt utkast av byggesøknad ved nybygg

SAK 143/19-12

KJØPEKONTRAKT

Selger1: Sigbjørn Hansen f.nr.
Selger2: Lena Skog Hansen f.nr.
Adresse: Skarveien 9, 9450 Hamnvik
Tlf.
E-post: siggihansen@msn.com

Kjøper1: Bengt Simon Røch Dragseth f.nr.
Kjøper2: Benedikte Isabell Hole f.nr.
Adresse:
Tlf.: 951 20927
E-post: bengtsimon@gmail.com

§ 1

SALGSOBJEKT OG KJØPESUM INKL. OMKOSTNINGER.

- 1) Selger/hjemmelshaver overdrar til kjøper sin eiendom i Skarveien 9, 9450 Ibestad, gnr. 87, bnr. 33 i IBESTAD kommune.
- 2) **Kjøpesummen** utgjør
Kronerenmilliontrehundreogfemtitusen 00/100 for eiendommen – kr. 1 350 000,-

Som gjøres opp på følgende måte:

Kontant innen overtakelse: kr. 1 350 000,-

- 3) **Omkostninger** for kjøper er i denne kontrakt beregnet til:

Dokumentavgift (2,5% av kr. 1 350 000,-)	kr.	33 750,-
Tinglysingsgebyr pantedokument, 2 stk.	kr.	1 050,-
<u>Tinglysingsgebyr skjøte</u>	<u>kr.</u>	<u>525,-</u>
Total kjøpesum inkl. omkostninger	kr. 1 385 325,-	

Det tas forbehold om endringer av det offentlige gebyrer.

Meglerprovisjonen kr. 12 500,- betales av selger. Provisjonen forfaller til betaling etter påkrav fra megler / advokat, men senest ved det avtalt overtakelsestidspunkt.

SAK 143/19-V3

Harstad, den / - 2019

Kjøper:

Bengt S. Røch
Bengt Simon Røch Dragseth

Benediktz Hole
Benedikte Isabell Hole

Selger:

Silansen
Sigbjørn Hansen

Lena S. Hansen
Lena Skog Hansen

144/19 Klage på vedtak - Søknad om stimuleringsmidler, Mats Hamnli

Arkivsak-dok. 19/00295-6
Arkivkode. 243
Saksbehandler Linn-Iren Sande

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskap	04.12.2019	144/19

Forslag til vedtak/innstilling:

Formannskapet vedtar å ta klagen til følge.

Formannskapet innvilger et stimuleringsstilsudd på 30 % av de samlede kostnader for kjøp av bolig i 2019, begrenset oppad til kr. 75 000,- pr. boligenhet

Vedlegg:

- Klage på vedtak om stimuleringsstilsudd, datert 31.10.2019

Kort beskrivelse av saken

Mats Hamnli fikk 26.09.2019, formannskapets sak 94/49, avslag på søknad om stimuleringsmidler for renovering av bolig på eiendom gnr 107/bnr 3. Vedtaket påklages.

Fakta i saken

Mats Hamnli har i e-post datert 31.10.2019 klaget på formannskapets avslag på stimuleringsmidler. Mats Hamnli kjøpte eiendom gnr 107/ bnr 3 i 2017. Boligen på eiendommen er bygd i 1874 og skal totalrenoveres. Det legges til grunn i klagen at det av økonomiske og praktiske årsaker tar flere år å totalrenovere boligen.

Vurdering

Formannskapet har tidligere i 2019 innvilget søknad om stimuleringsstilsudd til renovering av bolig der eiendommen var kjøpt før 01.01.2019.

Administrasjonen mener likhetsprinsippet bør følges.

Helse og miljø

Det anses som positivt at unge innbyggere ønsker å bosette seg i lbestad kommune.

Personell

Ingen konsekvens

Økonomi

Tilskuddstørrelsen ved kjøp og renovering er 30 % av den delen av de samlede kostnader, begrenset oppad til kr. 75 000,- pr. boligenhet.

Pr. d.d er det bevilget kr 375 000,- i stimuleringsstilsudd for 2019.

Rådmannens konklusjon

Rådmannen anbefaler formannskapet å innvilge søknad om kommunale stimuleringsmidler for oppussing av bolig på gnr 107/ bnr 3.

Vedlegg til sak

Klage på vedtak -
Mats Hamli

Linn-Iren Sande

Fra: Mats Hamnli <mats.hamnli@hkk.no>
Sendt: 31. oktober 2019 13:01
Til: Linn-Iren Sande
Emne: Anke av vedtak 94/19

Anke av vedtak 94/19 – Søknad om stimuleringsmidler Mats Hamnli

1. Jeg viser til brev den 16.10.19 saksnr 19/00295-4, Søknad om Stimuleringsmidler, gbnr 107/3 der formannskapet den 26/9.19 av slo søknaden pga søker ikke er tilskudd berettiget etter pkt 4a « Søker skal være førstegangsetablerer i Ibestad».
2. Jeg er førtegangsetablerer i Ibestad. Jeg har aldri tidligere eid bolig i Ibestad, og har nå bestemt meg for å etablere meg i kommunen. Jeg fikk i 2017 tilbud om å kjøpe hus og eiendom på Engenes, og tok da beslutning om å etablere meg med egen bolig i kommunen. Huset er fra 1874 og har et betydelig oppussingsbehov. Det vil være nødvendig med en totalrenovering, og denne vil av økonomiske og praktiske årsaker ta flere år.
3. Jeg har til tross for arbeid og utdanning andre steder alltid hatt bostedsadresse og skattet til Ibestad kommune. Jeg fikk i 2015 en stilling i Hålogaland kraft som gjorde det mulig å bo i Ibestad. Fra 2015 til 2018 har jeg leid bopel av mine foreldre.
4. Utlysningen av kommunale stimuleringsmidler
 1. I pkt 1, Bakgrunn, står det at Ibestad ønsker å stimulere til byggeaktivitet for helårsboliger i kommunen, dvs boliger som bebos fast og helårlig av personer som er bostedsregistrert i Ibestad kommune.
- Dette er jo nøyaktig innenfor det formålet at jeg har søkt midler til.
Jeg søker midler til etablering av helårsbolig for å bosette meg fast i kommunen.
Videre står det at ordningen gjelder tiltak innenfor gjeldende budsjettår. **Denne renoveringen gjennomføres over flere år, også i 2019.**
 2. I pkt 4a står det at tilskuddet kan kun gis til førstegangsetablerere i Ibestad kommune.
Jeg har aldri tidligere eid bolig i Ibestad, og er førstegangsetablerer i kommunen. Denne forståelsen bekreftes også av administrasjonen i sin innstilling.

Jeg mener formannskapet har gjort et vedtak som er i strid med både intensjonen med tilskuddsordningen og også på et feilaktig grunnlag knyttet til punkt 4a, som refereres som begrunnelse for vedtaket. Jeg anmoder om at Ibestad kommune omgjør dette vedtaket.

Mvh

Mats Hamnli

**145/19 Styrings,- drøftings- og orienteringssaker -
Formannskapsmøte 04.12.2019**

Arkivsak-dok. 19/00030-25
Arkivkode. B
Saksbehandler Sonja Johansen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskap	04.12.2019	145/19

Forslag til vedtak/innstilling:

Styringssaker:

- Hvilke saker skal nytt formannskap prioritere – 10 på Topp

Drøftingssaker:

Orienteringssaker:

Diverse:

Vedlegg:
Ingen